

SZAKDOLGOZAT

Bagi Berill

2021

BUDAPEST GAZDASÁGI EGYETEM
KÜLKERESKEDELMI KAR
NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPSZAK
NAPPALI

Civil Szervezetek Szerepe a Nemzetközi Életben

Belső Konzulens:
Dr. habil. Sáringer János

Készítette:
Bagi Berill

BUDAPEST, 2021

TARTALOMJEGYZÉK

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	3
ÁBRAJEGYZÉK	3
BEVEZETÉS	4
1.TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTŐ	6
1.1. A HARMINCÉVES HÁBORÚ.....	6
1.2. A VESZTFÁLIAI BÉKE	6
1.3. AZ ÁLLAMOK ELŐZMÉNYE ÉS HATÁSAI A VESZTFÁLIAI BÉKE UTÁN	7
1.4. A VESZTFÁLIAI RENDSZER	8
1.5. A VESZTFÁLIAI RENDSZER HATÁSA.....	9
1.6. A SZUVERENITÁS ELVE	10
2.GLOBALIZÁCIÓ	10
2.1. A GLOBALIZÁCIÓ FOGALMA.....	10
2.2. GLOBALIZÁCIÓ KIALAKULÁSA.....	10
2.3. A GLOBALIZÁCIÓ JELLEMZŐI	11
2.3.1. <i>Globalizáció jellemzői, összegyűjtve</i>	11
2.4. GLOBALIZÁCIÓ SORÁN FELMERÜLŐ ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK.....	14
2.4.1. <i>Előnyök:</i>	14
2.4.2. <i>Hátrányok:</i>	15
3.CIVIL SZERVEZETEK.....	15
3.1. A NEM KORMÁNYZATI SZERVEZETEK MEGFOGALMAZÁSA.....	15
3.2. CSOPORTOSÍTÁS.....	17
3.2.1. <i>Tevékenységeik csoportosítása</i>	18
3.2.2. <i>További megközelítések</i>	18
3.3. A CIVIL SZERVEZETEK FONTOSSÁGA.....	20
3.4. AZ NGO-K FINANSZÍROZÁSA.....	22
3.5. CIVIL SZERVEZETEKRŐL ALKOTOTT NÉZŐPONTOK.....	24
4.A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK.....	26
4.1. A NEMZETKÖZI SZERVEZETEK.....	26
4.2. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI ÉS A CIVIL SZERVEZETEK.....	27
4.3. AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS A CIVIL SZERVEZETEK.....	29
4.4. NÉMETORSZÁGBAN LÉVŐ CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE	31
4.4.1. <i>Németország oldal foglalása</i>	33
4.4.2. <i>Sea-Eye civil szervezeti példa</i>	34
4.4.3. <i>Németországi NGO-k</i>	36
4.5. FRANCIAORSZÁGBAN LÉVŐ CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE	36
4.5.1. <i>Az izraeli-palesztin példa</i>	39
4.5.2. <i>Franciaországi NGO-k</i>	40
5. A CIVIL SZEVEZETEK SZEREPE A NEMZETKÖZI ÉLETBEN.....	40
5.1. AZ NGO-RA LESELKEDŐ FENYEGETÉSEK	40
5.2. AZ NGO-K SZEREPVÁLLALÁSA A NEMZETKÖZI ÉLETBEN	41

5.3. A NGO-K JÖVŐKÉPE.....	43
ÖSSZEGZÉS	44
IRODALMIJEGYZÉK	46
SZAKIRODALMAK	46
ONLINE TARTALMAK	47

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat Moralitás	25
2. táblázat A nemzeti szervezetek és az NGO-k kapcsolata.....	27
3. táblázat A szervezetek főbb tevékenységei területei 2012-ben.....	32

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra NGO-k Európában.....	16
2. ábra A civil nonprofit szektorba tartozó szervezetfajták.....	20
3. ábra Civil szervezetek ábrázolása	22

BEVEZETÉS

A jelenkor elengedhetetlen részeit képezik a civil szervezetek, melyek az élet minden területén képviseltetik magukat. Sokszínűsége révén alkalma nyílik a legszélsőségesebb érdekeket képviselni. Ez a téma ragadta meg figyelmemet. Téma választásom így az NGO-k szerepe a nemzetközi életben-re esett. A nemzeti kapcsolatokra való befolyásának mértékének meghatározását továbbá a nemzetközi életben való szerepvállalása a legfőbb két kérdésköröm a dolgozatom folyamán.

Kutatásom a civil szervezetek szerepe a nemzetközi életben és annak befolyása a nemzetközi kapcsolatokra, dolgozatomban mindenféleképpen olyan témát szerettem volna választani, ami aktuális és része a napjainknak. Szakdolgozatom során szekunder kutatás alapján a felhasznált szakirodalom segítségével feltérképezem a civil szervezetek helyzetét a nemzetközi életben és kiderítem a befolyásoló szerepük mértékét a nemzetközi kapcsolatok alakulásában.

Dolgozatom felépítése, az első fejezet egy történelmi gyorstalpaló szolgál. A harmincéves háborút veszi kezdetűl és a felsorakozó események az átrendeződő hatalmi viszonyok egy új nemzetközi kapcsolati rendszert eredményez. A diplomácia szárnyait bontogatja.

Második fejezetemben ismertetem a globalizáció folyamatának kulcsfontosságú szerepét. A globalizáció fogalmának és legfőbb jellemzői bemutatása alatt kitérek a világ összekapcsoltságára, a túlnépesedés erősödésére, környezeti illetve szociális problémák erősödésére továbbá az általános növekedési kényszer megjelenésére. A globalizáció kapcsán felmerülnek előnyök és hátrányok, melyek tudatában tisztábban láthatjuk át a megnövekedő nemzetek feletti globális rendszerek és multinacionális cégek befolyását a civil társadalmunk alakulása folyamán.

A következő fejezetekben térek ki dolgozatom fő témájára, a civil szervezetekre. Alapfogalmak és kritériumai tisztázása során megfogalmazódik az önszerveződésük. Csoportosítására számtalan meghatározás született melyek az NGO-k tevékenységének megértésére szolgálnak. Több megközelítési és megfogalmazási tanulmány és forrás alapján összegyűjtöttem a civil szervezetek tevékenységeire legelterjedtebb és legáltalánosabb meghatározásait. Kitérek a bevételeinek finanszírozási és támogatási formáira és adományozási lehetőségeikre. A fejezet végén elindítom a civil szervezetekről nemzetközi szinten alkotott nézetek menetét, mely elvárásoknak kell megfelelnie a nemzetközi életben.

A negyedik fejezethez érve, a nemzetközi kapcsolatok szereplőit ismertetem és azok kapcsolatait az NGO-kal. A nemzetközi kapcsolatok problémái mellett kitértem a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatnak ismertetésének megközelítése példájára megvizsgáltam az Európai Unióval folytatott közös tevékenységeinek minőségét. Továbbiakban kettő, az elmúlt évek eseményeinek példájának bemutatásával közelítem meg támasztom alá a felvetéseimet a civil szervezetekről. Az említett példák, a 2015-ös migrációs válság NGO-k szerepének fontossága illetve az izraeli-palesztin viszályok csillapítására szolgáló NGO-k törekvéseit ábrázolja. Az európai államok közül kiemelem Németország és Franciaország civil szervezetekkel való kapcsolatát.

Legutolsó részben, az ötödik fejezetben kerül ismertetésre és megfogalmazott felvetésem eredményei, az NGO-k szerepvállalása a nemzetközi életbe és annak befolyásának mértéke. Kuti Éva és Marschall Miklós tanulmánya alapján a jelen és jövőre néző fenyegetések boncolgatásának menetét mutatom be. Dolgozatom lezárásaként a civil szervezetek jövőképet ábrázolom, 2030-ra vetített célkitűzéseit sorolom fel és annak elérésének esélyeit latolgatom.

Végezetül, az összegzésben kerülnek az eredményeim bemutatásra a civil szervezetek alapos körbejárását követően. Felvetéseim megválaszolásában a dolgozatom folyamán felmerülő kérdések és adatok szolgáltak segítségül.

1.TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTŐ

1.1. A harmincéves háború

A harmincéves háború a 17. század legpusztítóbb háborújaként szerepel a történelemben, egész Európára kiterjedt és majdnem minden állam részt vett benne. A háborút, vallásháborúnak határozzák meg a katolikusok és a protestánsok ellentéte miatt, végül a két vallást egyenrangúként emelték ki. Ez a harmincéves háború volt az első általános konfliktus Európában. A háttérben a Német-Római Birodalomban megerősödő fejedelmek álltak szembe a császári hatalommal és az abszolutizmussal. A Habsburgok és a Bourbonok közben az európai hegemoniáért szálltak versenybe. Nyugat-Európában a spanyol örökösödési háború alatt a Franciakirályság került ki vezető katonai hatalomként. Míg a Baltikumban a 17. század végére Svédország dominánssá a régióban. A háborút lezáró vesztfáliai békekötés, amit napjainkban is európai hatalmi egyensúlyra törekvő diplomácia születésének tekintünk. A nemzetközi konfliktus lezárása kemény munkaként bizonyult, amely sok időt és fáradtságot igényelt az uralkodóktól és diplomatáktól. A tárgyalások helyszínéül két városszolgált, Münster és Osnabrück, mivel a tárgyaló felek még a személyes találkozót is megtagadták.

1.2. A vesztfáliai béke

Eleinte 1643-ban Frankfurtban gyűltek össze a német fejedelmek küldöttei tárgyalni, III: Ferdinánd remélte, hogy diplomatái a kongresszus alatt elrendezik a problémákat az ellenfelekkel. Azonban miután vereséget szenvedtek a svédek ellen 1645-ben menekülésre kényszerült és svédek további győzedelmet arattak Dánia felett elfogadta és csatlakozott a német küldötteivel a tárgyalásokhoz a két vesztfáliai városba és feloszlatta a frankfurti kongresszust. Elindultak a számottevő béketárgyalások.

A katolikus államok, Spanyolország és Franciaország Münsterben foglaltak helyet, szemben a protestáns államokkal, Svédország, Hollandia Osnabrückben telepedtek le a tárgyalásokra. A béketárgyalások alatt 194 európai uralkodó volt jelen. 1643-tól egészen 1648-ig a két város között rengeteg diplomáciai foglalkozott dolgozott. helyszínenként 3-3 „curia” jött létre, arra a célra, hogy küldöttek leveleket közvetítsenek a felek között.

1645 novembere és 1647 júniusa között születtek meg a meghatározó döntések. Majd 1648. október 24-én írták alá a 128 cikkelyből álló szerződést.

1.3. Az államok előzménye és hatásai a vesztfáliai béke után

A német vallási területen, tartós és sikeres egyezés alakult ki a vallási és politikai ellenfelek között a békekötés után. 1555-ös augsburgi vallásbékét felülírta azt az elvet, miszerint akié az ország, annak a vallása követendő. Ezentúl a fejedelmek nem gyakorolhattak hatalmat csak szabályozhatták a többi vallási személyek vallási tevékenységét. Elfogadták a kálvinistákat, mint vallási felekezet. Megszülettek a magánéleti illetve a nyilvános vallásgyakorlatra való korlátozások. Emellett a vallási kisebbségek polgárjogot szerezhettek, ellenben politikai, azaz hivatalviselési jogot nem. Fontos elem, hogy ezentúl a birodalmi gyűlés nem ítélezhet vallási kérdésekben a szótöbbség által, egy úgy nevezett, corpus Catholicorum és corpus Evangelicorum „baráti megbeszélés” alatt rendezik a vitás kérdéseket a katolikusok, protestánsok és a császári tanács egyenlő képviseléssel hoz döntést.

A háború egyik vesztese egyértelműen a német császár volt, aki a vesztfáliai béke után elvesztette az erős központi hatalmi szerepét és amnesztiát biztosított a szembe szállt fejedelmeknek. A császárság közel háromszáz perszonális államra oszlott szét. Független államok szövetségi rendszerévé vált. Békekötést követően a fejedelmek szuverenitást kaptak így elindulhatott a kapcsolat építés a szomszédos államokkal, tiszteletben tartva a német Aranybulla (1355) és az augsburgi vallásbéke (1555) elveit miszerint nem követnek el semmilyen ellen támadást a birodalom illetve a császár ellen. Ezentúl a császár a fejedelmek egyetértésével vezethetett be törvényt, vethetett ki adót, hadat üzenhetett illetve szerződéseket köthetett. Kétségtelen, hogy a háborúból a nagyobb fejedelmek kerültek ki győztesként. Államaikat tudták növelni, Brandenburg Kelet-Pomerániát szerezte meg, Szászország Laustzot kaparintotta meg, Bajorország az eddig elnyert területeit tarthatta meg és választófejedelmi címet is elnyerte, wrüttenbergi és hessen-kasseli fejedelmekhez is visszakerültek meghódított területeik. A későbbi császárválasztáson már nyolc fejedelem kapta meg a választófejedelmi címet.

Nyugat-Európában is több állam végső megoldásként tekintett a vesztfáliai békekötésre. Spanyolország belefáradt a több fronton való harcolástól, egy időben harcolt Hollandia és Franciaország ellen, helyőrséget állított Pflazban illetve a lázadó portugál, katalán, nápolyi és szicíliai népével is foglalkoznia kellett. Teljesen kimerült az ország. Egyetlen megoldásként a békekötés állt fenn, kérdés azonban melyik ellenfelével kössön békét. Végezetül engedmények születtek Hollandia irányában. Münsterben aláírásra került 1648. január 31-én a spanyol-holland szerződés, amelyben Spanyolország elismerte a hét észak-németalföldi tartományok szuverenitását. Hollandia jogot kapott kereskedelmi korlátozásokra is, Hollandia mindenképp

győztesnek számított a háború után. Spanyolország már nem számított tovább nagyhatalomként.

Ebben az időben „romlott” meg a spanyol-osztrák szövetség mikor III. Ferdinánd nem támogatta IV. Fülöpöt a franciákkal ellen folytatott háborúja során.

Franciaországot a békekötésre a saját társadalma lázongása kényszerítette rá, békét követően több terület is az országhoz került, Metz, Toul és Verdun püspökség, Pinerolo vár, Breisach, helyőrséget állíthatott Philippsburgban és a császártól megkaparintotta Elzász déli részét. Ezeknek a birtokoknak az elhelyezési kérdése több vitát is generál még a jövőben. A franciák sikeresen szálltak ki a háborúból, igaz a spanyolokkal majd csak tizenegy év elteltével kötik meg a pireneusi békeszerződést, ami által további területeket csatoltak az országhoz.

Észak- és Kelet- Európában, fönt is említett Svédország abszolút győztesként került ki. Három célt tűzött ki és mindet el is érte, tartományokkal való kielégítés, Svédország biztonságát garantáló intézkedések illetve készpénz általi jóvátétel mind megvalósult. Az elnyert területek, Nyugat-Pomeránia, Wismar, Neukloster, Wildeshausen illetve több érsekség és püspökség területét ezekkel a területekkel hatalmas alá kerültek a legnagyobb német folyók, Odera, Elba és a Weser. A jóvátétel összegét 26 millió tallérról 5 millióra le tudták alkudni a német diplomaták. A tárgyalások még évekig folytak, az utolsó katona 1654-ben tért vissza a Balti-tengerhez. Egy évtizedig letették a fegyvert majd a lengyel-svéd konfliktus egy újabb háborúhoz vezetett, az északi háború, ami 1655-től egészen 1660-ig tartott. Ehhez a háborúhoz több ország is csatlakozott, Ausztria, Oroszország, Dánia és Erdély. A lengyel-orosz harcok még egészen 1667-ig tartottak. Ezalatt az idő alatt Svédország csak egyre gyarapodott és erősödött és Svédország bekerült a nagyhatalmak közé.

1.4. A vesztfáliai rendszer

Ahogy fentebb is szó került róla a harmincéves háború volt az első olyan katonai konfliktus Európában, óriási pusztítást követelt, amely a II. világháborúig nem történt meg. A vesztfáliai rendszer a vesztfáliai békével született meg, ez volt az első békerendszer Európában. Itt már nem a dinasztikus érdekek, hanem az államérdekek kerültek előtérbe. Megszületik egy olyan államrendszer, ahol a nemzetállamokra és azok nemzeti érdekeire alapul. Legmeghatározóbb eleme az erőegyensúly kialakítására való törekvés, ha egy nagyhatalom ugrásszerűen megerősödik és hatalomra akar lépni Európában, akkor a többi hatalom, összefog ellene, számos kisebb nagyobb szövetség alakul ki, ami végső soron egyenlő felként szolgál. Kialakul az erőegyensúly. A történelem során a napóleoni háborúk alatt éleződött ki leginkább ez a politikai rendszer. I. Napóleon európai hegemoniára törekedett, ezt megállítva több katonai

szövetség jött létre, koalícióként. Számos koalíció után sikerült csak legyőzni I. Napóleont, a legdominánsabb koalíciók mind tengeri nagyhatalmak voltak. Franciaország a napóleoni háborúk leverése után a forradalom előtti határait kapta meg és nem a meghódított területeket. Ennek okán látható, hogy az erőegyensúly fenn tartása volt a béke záloga. Új békerendszer alakult meg, a bécsi békekongresszuson létrejött a Szent Szövetség. A háborúk ezentúl új értelmet nyertek amolyan párbajokként szolgáltak a hadviselő államok közt, melyeknek eredménye az egyensúlyi helyzetek felmérésére szolgált. A győztes államok átvették a nagyhatalmi szerepeket és pragmatikus hatalmi játszmák folytak Európában. A vesztfáliai rendszer egészen az I. világháborúig működött.¹

1.5. A vesztfáliai rendszer hatása

Hámori Nagy Zsuzsanna tanulmánya szerint², a vesztfáliai békét tekinthetjük a nemzeti kapcsolatok kezdőpontjaként. A történetben ettől az évtől figyelhető meg, hogy elindult az igyekezet az erőszak megfékezésére az egész kontinensen. Ez a folyamat nem napról napra volt látható, de minden bizonnyal hatással kísérte Európa jövőjét. A szuverén államok kiteljesedésével megkezdődött az erőegyensúlyra való törekvés a nemzetközi jog mintájára.

Az újkori Európában fontos szerepet töltött be az állam és az egyház szétválasztása, bár nem történt meg hivatalosan még. A meghatározott cikkelyekben kitértek a vallási konfliktusokra illetve véleménykülönbségekre melyek potenciális veszélyeket tartottak magukban, nem elfordultak a vallástól, hanem a békére törekedtek a vesztfáliai békével. Továbbra is befolyást gyakoroltak az európai államokra az egyház szövetségek, minden országban különböző befolyással rendelkeztek a vallási eszméikkel.

Összegzésül, a fent említett kongresszus munkája az első diplomáciai intézkedés az európai történetben, ami kulturális hatással volt Európára. A diplomaták törekedtek egy közkeletű békét megfogalmazni ahol megalkotnak egy általános, egységes és erőszak visszatartó Európát. Ezek természetesen nem egyből következtek be, de a következő századokban érezhető volt a hatása, háborúk alatt a tárgyalás és a kapcsolattartás szerepe megerősödött a békének jóvoltából. Ebből a korszakból indult meg a diplomata szakma bár csak a 18. században fogalmazódott meg és vette kezdetét a szakma oktatása. A tevékenykedő diplomaták Vesztfáliában már ott egy közös

---

¹ Hahner Péter. Történelmi Magazin, Rubiconline Elérhető:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/a_vesztfaliai_beke (olvasva: 2021.03.23.) alapján 1.1-1.4

² Hámori Nagy Zsuzsanna. (2012). Vesztfália: Emlékezés vagy feledés? Világtörténet, (Olvasva: 2021.04.03.)

https://tti.abtk.hu/images/kiadvanyok/folyoiratok/vil%3%A1gt%C3%B6rt%C3%A9net/vt_2012_1-2/001-014_hamori-nagy.pdf

forgalmi nyelv megalakítására törekedtek, ami megalapozza az európai civilizációt. Megállapíthatjuk, hogy a diplomata munka a vesztfáliai békének is köszönhető, ott kapott értelmet a munkájuk fontossága. A háborús viszályok elnyomása és elérni egy nemzetközi békerendszert.

1.6. A szuverenitás elve

A szuverenitás fogalma erősödött a vesztfáliai események hatására, gyökerei az újkori Európa átalakuló hatalmi rendszerében eredeztethetőek. A fejezetben korábban elhangzó vesztfáliai békeszerződéshez köthető az államok szuverenitáson alapuló rendszerének kialakulása, alapelve a *cuius regio, eius religio* („akié a föld, azé a vallás”) lényegében a be nem avatkozás elve, amely csak a 18. század végére szilárdult meg. Az akkori hatalmi erőviszonyok tehatték lehetővé a mai értelemben érthető szuverenitás kiszélesedését.³

2.GLOBALIZÁCIÓ

2.1. A globalizáció fogalma

A globalizáció fogalma, a nyugati civilizáció termése, ami magába foglalja a fejlett nyugati technológiákat és a demokratikus társadalmi berendezkedést. A globalizáció egy igen sokrétű folyamat melyet meghatározni nehezen vagy sokféleképpen lehetséges azonban az elmondható, hogy a nyugati civilizáció eredményezte. Eredménye egy világszintű egységesedési folyamat, ahol a globalizáció a földünk számos állam gazdaságát, kultúráját és társadalmát kapcsolja össze.

„a globalizáció a világot átfogó társadalmi kapcsolatok intenzitásának növekedése, amely révén a távoli helyek úgy kapcsolódnak össze egymással, hogy az egyik helyen bekövetkező eseményeket sok kilométernyi távolságban lejátszódó folyamatok befolyásolják, és viszont.”⁴

Ezekben a sorokban Anthony Giddens megragadta a globalizáció lényegét és annak jellemzőit.

2.2. Globalizáció kialakulása

A globalizációs folyamatként tekinthetünk a történelem során számos eseményre, korszakra melyek csak erősítették a folyamat egységét. Pontos dátummal nem lehet megállapítani a

---

³ Varga Gergely (2015). A vesztfáliai szuverenitás érvényessége a nemzetközi kapcsolatokban, Nemzet és Biztonság 1. szám (o.30-38)

⁴ Giddens, Anthony: The consequences of Modernity. Polity Press, Cambridge. 1990. 64.o.

folyamat kezdetét, de a következő példák igazolják a kialakulását. Római Birodalmat is globalizálódott társadalomként emlegetjük mivel megfigyelhető volt az egységes latin nyelv, római kultúra az egész területen és az infrastruktúra hálózat kiszélesítése római mintára. A világkereskedelem első nagy lépcső foka Amerika felfedezése volt, majd az ipari forradalom kirobbanása csak fokozta a folyamatot, elterjedt elsőként Európában majd az USA-ban is. A globalizáció elengedhetetlen része az infrastruktúra fejlődése, mint szárazföldön, vízen vagy akár a levegőben, szintén hatalmas része az internet elterjedése. Elengedhetetlen egy egységes nyelv így az angol nyelv világnyelvvé válása is lendítette a folyamatot.⁵

2.3. A globalizáció jellemzői

Napjainkban észrevehető, hogy megszűnt a távolság fogalma, bárhol és bármikor kapcsolatba léphetünk a világ bármely országával pillanatokon belül. Teljesen átértékelődtek a földrajzi távolságok és a kapcsolatok szerepei mind a globalizáció eredményeként. Száz évvel ezelőtti híreknek több hetes lefolyásra volt szüksége mire eljutott a világ másik pontjára, míg manapság elég egy posztot írni valamelyik közösségi média felületre és máris reflektálhat rá a világ. Példaként szolgál mikor Elon Musk a világ egyik legbefolyásosabb embere csak posztol a Twitter fiókjára és máris megindítja a tőzsde mozgását.

2.3.1. Globalizáció jellemzői, összegyűjtve

Ezek után összegyűjtöttem a globalizáció jellemzőit:

- „a világ összekapcsoltsága
- a növekedési kényszer erősödése
- gazdasági, kulturális homogenizáció, fogyasztói társadalom
- a gazdasági polarizáció, a jövedelmi különbségek növekedése
- a gazdasági, politikai hatalom koncentrációja a demokratikusan ellenőrzött szférán kívül
- túlnépesedés erősödése
- környezeti, szociális problémák erősödése
- állampolgári jogok eróziója
- az információs és kommunikációs technológiák fejlődése és gyorsulása

---

⁵ A globalizáció fogalma, folyamata. A globális világ kihívásai és ellentmondásai, <http://tkbg.hu/tananyagok1/12/globalizacio.pdf> (Olvasva: 2021.10.22)

A világ összekapcsoltsága, a globalizáció egyik legfőbb jellemzője a világ összekapcsoltsága. Ma már az emberi civilizáció, a gazdasági tevékenység az egész bolygóra kiterjed. A nemzetközi kereskedelem, a pénzügyi tevékenységek a nemzetek feletti globális szinten működnek, és ennek következményeként e tevékenységek hatása globális méretűvé válik (pl. pénzügyi válságok, környezetszennyezés). Civilizációnk gazdasági és kulturális kiterjedése hasonlít a birodalmak kiterjedéséhez, de van egy lényeges különbség: már az egész bolygóra kiterjed a rendszer. Emiatt kívülről nem jöhet már kritika, csak rendszeren belülről.

A növekedési kényszer erősödése, a neoliberális gazdaságpolitikán alapuló globális "piacgazdaság" - amelynek a "szabad" verseny az egyik sarokköve, a gazdaság teljesítőképességének mérőszáma pedig a bruttó hazai termék (GDP) - önmagában hordozza az állandó növekedési kényszert. A jelenlegi közgazdasági paradigma szerint egy cég vagy egy ország gazdasága akkor működik megfelelően, ha folyamatosan növekszik (már a gazdasági stagnálást is hanyatlásként tekintik a közgazdászok). A földi ökoszisztéma teherbíró képessége azonban véges, nem viseli el a végtelen növekedést, amely az erőforrások túl használatában, valamint az egyre növekvő környezeti terhelésben, szennyezésben ölt testet.

Gazdasági, kulturális homogenizáció, a fogyasztói társadalom, a nemzetközi kereskedelem, a szerkezet-átalakítási politikák erőtvetése, a televízió, az internet és egyéb médiumok hódítása következtében ma már az egész világon ugyanazok a gazdasági és kulturális minták terjednek el. Az eredmény egyfajta monokultúra: hasonló, fogyasztói társadalmat jellemző életstílus figyelhető meg az egész világban, a helyi hagyományok, termelési módok sorra tűnnek el. Lassan minden hely ugyanúgy néz majd ki, mint a világ másik részén. Ugyanazok az éttermek, szállodák, ugyanazok a ruhák, bevásárlóközpontok, egyformán autókkal zsúfolt utcák találhatóak mindenütt.

Gazdasági polarizáció, a jövedelmi különbségek növekedése, a jövedelmek országok között és országokon belüli átcsoportosulása során a gazdagok még gazdagabbak, a szegények még szegényebbek lesznek és a társadalom egészének létbiztonsága jelentősen csökken. A globalizáció során erősödik a jövedelmek szegény országoktól a gazdagok felé áramlása a kölcsönök és azok kamatainak visszafizetése, valamint az exportra termelő fejlődő országok világpiacnak való kiszolgáltatottsága miatt. A gazdasági globalizáció a világon korábban is meglévő nagyfokú egyenlőtlenségeket tovább növelte. 1960-ban a világ népességének leggazdagabb egyötöde 30-szor volt gazdagabb, mint a legszegényebb ötödész. 1998-ban az Egyesült Nemzetek adatai szerint ez az arány már 78-szoros volt. A Forbes magazin szerinti

leggazdagabb 200 ember vagyona meghaladja a világ lakossága 41%-ának (2,4 milliárd ember) egyévi jövedelmét. A globalizáció negatív hatásai azonban nemcsak a fejlődő országokat, hanem a fejlett országok széles társadalmi rétegeit is érintik. A 70-es évek közepe óta az Egyesült Államok lakossága 60%-ának nem nőtt a reáljövedelme, annak ellenére, hogy az évente ledolgozott munkaórák 160 órával (egy teljes hónappal) növekedtek. Nyolc amerikai közül egy - tehát mintegy 30-33 millió ember - a szegénységi küszöb alatt él és 45 millióan nincs egészségbiztosítása. A minimális bérek reálértéke 22%-kal alacsonyabb, mint 1968-ban.

A gazdasági, politikai hatalom koncentrációja, a gazdasági globalizáció következtében számottevően csökken a helyi társadalmak és kormányok szuverenitása, az állampolgárok életét érintő legfontosabb kérdések feletti döntés joga a multinacionális vállalatok, pénzügyi spekulánsok kezébe kerül, akik döntéseik érvényesülési helyétől fizikailag távol élnek, és a helyi közösségeket sem ismerik, azok érdekeivel nem azonosulhatnak. Egyre több és ellenőrizhetetlenebb hatalom összpontosul a nemzetközi vállalatok, cégbirodalmak és pénzintézetek kezén, ezek működése pedig független mindennemű demokratikus ellenőrzéstől.

Túlnépesedés, sokan úgy gondolják, hogy a túlnépesedés a globalizáció egyik kiváltó oka, de számos demográfus szerint éppen ellenkező a helyzet. A túlnépesedés a globalizáció egyik legsúlyosabb következménye. Ezt több okkal is magyarázzák. Az első: azoknak a civilizációknak, amelyeket az elmúlt száz évben - tehát a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodáshoz túlságosan rövid idő alatt - ért el a modern európai kulturális minta, megvolt a maguk kiváló, önszabályozó, a népességet a technológiához és a környezeti adottságokhoz megfelelően igazító rendszere. Ezeket a rendszereket az elmúlt évszázadok gyarmatosítása folyamatosan lerombolta. Ennek következtében a harmadik világban élők megismerkedtek a szélsőséges nyomornak, az ínségnek, szomjúságnak azokkal a nemeivel, amelyek korábban a hagyományos társadalmakban mindenütt ismeretlenek voltak. A nyomor pedig tovább növeli a népességet, ebben rejlik a népességrobbanás második oka. Azok a földrészek, ahol a modern civilizáció és technológia bevezetését nem követte a jólét növekedése, hanem csak a szélsőséges nyomor és egyenlőtlenségek, ott a születésszám növelése sok szempontból gazdasági kényszer is a családok számára, miközben a gyerekhalandóság egyelőre csökken. A harmadik ok pedig, hogy ezek a szétvert kultúrák mégsem viselik el ellenállás nélkül a globális modernizációt. A kiváltott sajnálatos következmények egyike, a vallási fundamentalizmus a térhódítása világszerte, amely viszont a születésszám növelésével, az adott ország népességének növekedésével akarja helyreigazítani a mérleget.

Az információs és kommunikációs technológiák fejlődése, gyorsulása, az információs és kommunikációs technológiák fejlődése, bár sok lehetőséget nyújt, a legszegényebb országok népessége számára nem jelent megoldást, hiszen azoknak még alapvető szükségleteik előteremtése is gondot okoz (mobiltelefonnal, számítógéppel nem laknak jól). Ezek a technológiák elsősorban a fejlett országok tehetősebb polgárai számára aknázhatók ki. E technológiák használatának igazi nyertesei a nemzetek feletti vállalatok, akik ezáltal egyetlen vállalatközpontból hatékonyan tudják irányítani az egész világra kiterjedő cégbirodalmukat. Hasonlóan a pénzpiacok, a tőzsdék szereplői és a spekuláns tőke is hasznot húz e technológiákból, hiszen a gyors információáramlás következtében másodpercek alatt hatalmas pénzüsszegeket tudnak áramoltatni a világ távoli pontjai között. Többek között ez volt az oka az 1997-es ázsiai gazdasági válság ilyen gyors szétterjedésének. A globalizáció további lényeges jellemzői közé tartozik az életritmus rohamos felgyorsulása. Ennek következtében döntéseink is egyre rövidebb távra szólnak, a pillanat határoz meg mindent. A gazdasági gondolkodás eluralkodása következtében a jövő leértékelődik, s ez visszafogja a hosszútávra szóló kezdeményezéseket, innovációkat. Életünk felgyorsulásával párhuzamosan a globalizáció sebessége is folyamatosan nő. Egyesek szerint a globalizáció elemzése három lépéssel a folyamatok mögött jár.”⁶

2.4. Globalizáció során felmerülő előnyök és hátrányok

Látható amint a 20. században a globalizáció folyamata felerősödött, a nyugati civilizáció befolyására rendszereződik a gazdaság, a pénzügyi élet és a kultúra. Megtalálhatóak ugyanazok a termékek, márkák és üzletláncok a világminden részén (McDonald's, Gucci, Apple, Tesco... stb.). Összegzésül összegyűjtöttem a legfontosabb pontjait a globalizáció előnyeinek és hátrányainak:

2.4.1. Előnyök:

- A világgazdaság kiszéledése, fokozza a gazdaságok előnyeit
- Az eltérő területek közötti gazdasági kapcsolatok kiszélesedése
- Gyors technológiai fejlődés és termékfejlesztés, nő a kutatás szerepe
- Olcsóbb import, csökkenek a szállítási költségek
- A termékek távoli piacra való betörése
- Tőke felhalmozódás nagy mennyiségben

---

⁶ Fidrich R. (2002). Globalizáció és Környezet. MTSZV.(1. A globalizáció jellemzői)

2.4.2. Hátrányok:

- Jövedelem különbség növekedése a gazdag és a szegény országok között
- Országok gazdaságának leépülése
- Szegényebb országok kiszorítása, gazdasági kiszolgáltatottság
- Kisebb vállalatok kiszorulnak a piacról, alulmaradnak a versenyben
- Kulturális hagyományok figyelmen kívül hagyása
- Környezetszennyezés, klíma változás⁷

3.CIVIL SZERVEZETEK

3.1. A nem kormányzati szervezetek megfogalmazása

„A nem kormányzati szervezetek kormányoktól és nemzetközi szervezetektől független szervezetek, melyek főleg adományokból és önkéntesek tevékenységéből tartják fenn magukat. Az első ilyen nem kormányzati szervezetek a 18. század végén és a 19. században jelentek meg, elsősorban a rabszolgaság, a női egyenjogúság és az elesettek megsegítése terén, de tevékenységük igazi kibontakozása a II. világháborút követő időszakra tehető. Első ízben az →Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya az →ENSZ Gazdasági és Szociális Tanáccsal foglalkozó fejezetében említi a nem kormányzati szervezetekkel való konzultációk szükségességét. Manapság 3,7 millióra becsülik a világon tevékenykedő nem kormányzati szervezetek számát, melyek helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi keretekben fejtik ki tevékenységüket. Működési területük és tagságuk igen széleskörű és változatos. Növekvő szerepet töltenek be a nemzetközi életben olyan területeken, mint a humanitárius segélynyújtás, a szegénység és a betegségek elleni küzdelem, az emberi jogok, a környezetvédelem, a fejlesztési tevékenység és a taposóaknak felkutatása.”⁸

---

⁷ nkp.hu. Történelem 8., III. Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése.

https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_8/lecke_03_024 (Olvasva: 2021.11.10.28)

⁸ Ambrus J. et al, (2018). Diplomáciai Lexikon Nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Kiadó, Budapest (o. 152.)

1. ábra NGO-k Európában

Forrás: <https://www.ongood.ngo/info/resources/25-must-follow-ngos-in-europe> (Letöltve: 2021.12.03)

A fentiek alapján a nem kormányzati szervezetek, azaz a civil szervezetek nonprofit módon, a kormányzattól független, a közérdeket szolgáló, önkéntes alapon működő társadalmi szervezet mely önszabályozó, intézményesült önszerveződés. Ezek a kritériumok segítik intézményesedésének szerep vállalásában:

- Önszerveződés: saját akaratra épülő önkéntes szerveződés és működési nézeteinek önálló megalakulása és megfogalmazása.
- Magán, nem állami szervezetek: a civil szervezetek és a kormány között nincs közvetlen kapcsolat, nem található az állami szektor rendszerében sem jogilag, sem intézményesen. Nincs jelen az állami szférában.
- Önszabályozás, önigazgatás: a szervezet működése, munkavégzése és ezekre tartozó szabályalkotás megalkotása a közös érdekeket szolgálja melyeket önállóan alkotnak meg illetve hajtanak végre.
- Profitelosztás tilalma: nem profitcélok vezérik a szervezetet, befolyó profitot deklarált célokra költik.
- Közhasznúság, a közjó szolgálata: szervezetek feladata mely a társadalomban való közreműködését szolgálja, közvetlenül vagy közvetett.
- Önkéntesség, öntevékenység, jótékonyosság: legfőbbképp adományokra vonatkozik, csekély mértékben kell képviselnie a szervezetet.

- Intézményesültség, önálló jogi személyiség: szervezeti és működési szabályzatuk van, folyamatosan működésben vannak.

A kritériumokat kikötése után is számos oldalról lehet megközelíteni a témát, melyet más-más megközelítésekben eltérőképp nevezhetnek meg, a legelterjedtebb megnevezései a nem-kormányzati szervezetek (Non-Governmental Organization vagy rövidebben csak NGO), önkéntes szervezetek (voluntary sector) és a nonprofit szervezetek (Nonprofit Organization, NPO).⁹

Az NGO-k sokkal szabadabbak, különlegesebbek és globálisabbak, mint a kormányok feladat elvégzésének folyamata. Bármilyen irányban elindulhatnak és szerveződhetnek, akár AIDS elleni küzdelemért vehetik fel a harcot, gyermekhalandóság és számtalan más globális cél érdekében képesek összeállni. Több esetben is előfordult, hogy egy kiszolgáltatott személy illetve veszélyeztetett növény vagy állatfaj megmentésére összpontosít.¹⁰

3.2. Csoportosítás

A civil szervezeteket három egyszerű csoportra lehet szétválasztani, ha a szabadságjogok alapján rendezzük a szerveződések. Elsőként a célok melyeket a szervezet kitűzött, majd a tevékenységi körük és utoljára a működési területük szerint lehet csoportosítani őket.¹¹ Ha csak a céljaikat és tevékenységi körüket nézzük, számtalan féle fajta szerveződés létezhet, melyek kiterjedhetnek szabadidő eltöltésére, érdekképviselési illetve érdekvédelmi munkálatokra és politikai akaratképzés közreműködésére. A harmadik szempont alapján, működési területük szerint, leginkább arra terjed ki, hogy milyen szférában tevékenykednek, mint pl.: oktatás, kulturális, vallási... stb. Továbbá öt formális módon is csoportosíthatóak a szervezetek a Polgári Törvénykönyv rendelkezései alapján, ezek a következők: szervezettípus, tevékenységtípus, hatókör, a település és a bevétel nagysága szerint.¹²

---

⁹ Kákai László (2009). Kik is vagyunk mi? Civil szervezetek Magyarországon, Pécs. (o.10-11.)

¹⁰ Zsolt Péter (2020). Az NGO-k szerepe napjainkban: Az informális politika fő faktorai, Társadalom és Állam, Civil Szemle 17.évf. 1.sz. (o.56-59)

¹¹ Csefkó Ferenc (1999). Kisebbségi önkormányzatok Magyarországon, MTA Kisebbségkutató Műhely, Budapest (o.24-25.)

¹² Czike Klára, Bartal Anna Mária (2005). Önkéntesek és nonprofit szervezetek, Civilitas Egyesület, Budapest (o.31-32.)

3.2.1. Tevékenységeik csoportosítása

Tevékenységeit tekintve beazonosítható: politika, sport, környezetvédelem, vallás, tudomány, egészségügy, szakszervezet és emberi jogok alapján.

- A politika, ezek a szervezetek jelentős történelemmel rendelkeznek, az 19. század közepére eredeztethetőek vissza. Céljuk a pártok műveleteinek összehangolása, világnézetek propagálása. Azonban ezek a szervezetek a tökéletesen megfelelnek, a követelményeknek mégis a jelenlétük a pártok hatalmi céljaiban megkérdőjelezi a szervezeteket.
- A sport, Nemzetközi Olimpiai Bizottságot tekinthetjük a leghíresebb szervezetként, melynek tagjai civil szervezetek. Legtöbb sport tematikájú szervezet felépítése hasonló, és céljuk a konfliktusok enyhítése és békekiépítése. A sport erejét felhasználják a közös jó érdekére.
- A környezetvédelem, számtalan NGO működik a területen, Greenpeace vagy a WWF amik a leghíresebbek. Napjainkra ez az ág az egyik legfoglalkoztatottabb és jelentősebb.
- A vallás, a civil szervezetek egyik legrégebbi mozgalmi ebben a tematikára alapoznak. Olyan segélyszervezetek, melyek egyházakkal karöltve dolgoznak együtt és nyújtanak lelki támaszt a rászorulóknak a világ minden pontján.
- A tudomány, olyan szervezetek melyek célja a tudományok terjesztése.
- Az egészségügy, emberek jóléte a fő célja. Tevékenységei közé tartozik a védőoltások fejlesztése és annak széles körben elterjesztése és korszerű orvosi ellátás biztosítása világszerte. Leghíresebb szervezetek, Mentsük meg a Gyerekeket, Orvosok Határok Nélkül.
- A szakszervezet, iparosok érdekében felállított szervezet.
- Az emberi jogok, az alapvető emberi jogok védelme és betartása a célja, politikai foglyok szabadlábbon engedése. Humanitárius jellegűek azonban manapság már összefonódnak a politikai hatalom érdekeivel. Legismertebb civil szervezet a témában, az Amnesty International.¹³

3.2.2. További megközelítések

A civil szervezetek behatárolása még a fent említett megfogalmazások után is megfoghatatlanak tűnhet, melyet további meghatározások segíthetnek értelmezésében. Jogi

---

¹³ Szalai Anikó (2019). Államközi Kapcsolatok, Szeged, Iurisperitus Kiadó. (o.100-101)

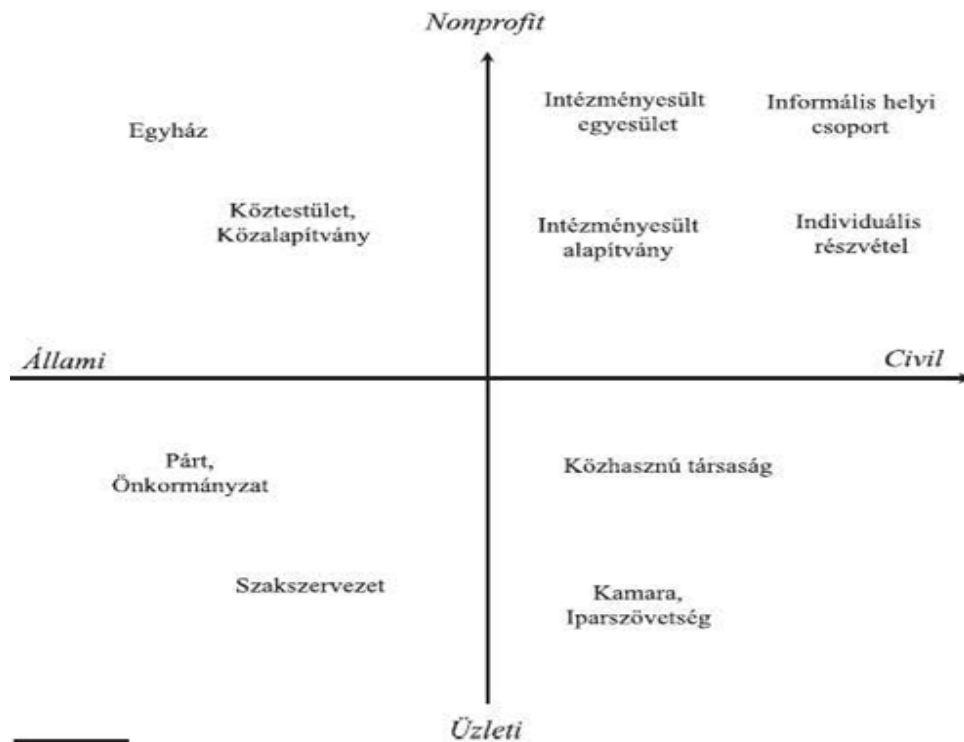
meghatározás mellett statisztikai megközelítés (aminek kiindulópontja a Polgári Törvénykönyv, nem foglalja magába a politikai pártokat, egyházakat) és nemzetgazdaság-statisztikai (háztartássegítő szervezetek közé sorolja azt, ami a lakosságot szolgálja, bevételszerzés csak korlátozva, ide tartoznak a politikai pártok, egyházak) definícióval határoltak még jobban. Christian Horak egy gyakorlat közeli jellemzők alapján határozta meg a szervezetek tevékenységét, új kategóriákat foglal meg (méret, jogi forma, adó, alapítók, teljesítmény, alkalmazottak, finanszírozás, címzettek, szervezeti felépítés és szervezeti cél). Kuti Éva pedig magyar szervezetre reflektáló meghatározást fogalmazott, meg ami hét csoportja bontja a szerveződéseket az elsődleges munkafolyamatuk és funkciói szerint:

- adományosztó és adománygyűjtő (egy kifejezet téma támogatása vagy cél elérése)
- szolgáltatásokat kínáló
- érdekvédelmi
- felhalmozási célú
- önszegélyező jellegű
- társadalmi érintkezést szolgáló
- régi állami igazgatású munkálatot átvevő köztestületek.

Viszont még ebben is érzékeltek némi hiányosságot így Sebestyén István pótolta ki az elmaradásokat. Folyamatos reflektálás eredményezte a minél pontosabb meghatározását a szervezetek tevékenységét, működését illetően.¹⁴

---

¹⁴ Kákai László (2009). Kik is vagyunk mi? Civil szervezetek Magyarországon, Pécs (o.16-23.)

2. ábra A civil nonprofit szektorba tartozó szervezetfajták
 Forrás: László (2009)

Az 2. ábrán egy példa látható a szervezetek meghatározásáról, ami Fülöp Sándor kétdimenziós koordináta-rendszere alapján készült. A két tengelyen megfigyelhető az Állam/Civil illetve a profit/Nonprofit mutatók. Ábránkon elsőként a jobb alsó szekciót figyeljük meg ahol a szervezeteknek üzleti vonatkozataik vannak (kamarak, iparszövetségek), nagy és erős érdek szervezetek melyek részt vesznek a politikai döntések végrehajtásában. Mellettük a közhasznú társaságok is megfigyelhető, állami befolyás alatt álló szervezet. Következő cikkely a civil/nonprofit, itt a bejegyzett és működő szervezetek találhatóak (alapítvány és egyesület). Ide sorolhatóak a közügyekben tevékenykedő magánszemélyek. Tovább haladva a nonprofit/állami szervezetek részhez, itt figyelhetőek meg az egyházak és minden további közalapítványok, közttestületek. Az utolsó cikkely az állam/üzleti, ide tartoznak a pártok, önkormányzatok és szakszervezetek.¹⁵

3.3. A civil szervezetek fontossága

A civil társadalmi szervezetek a világ minden demokratikus országában a demokratikus politikai rendszer elengedhetetlen részét képezik, nélkülözhetetlen szerepet töltenek be a társadalom és a politikai intézmények között. Számuk, funkciói és befolyásuk a második

¹⁵ Kákai László (2009). Kik is vagyunk mi? Civil szervezetek Magyarországon, Pécs (o.25-28.)

világháború óta csak egyre hangsúlyosabbá vált. Hogyan és miként harcol a demokrácia kifogástalan lezajlásáért? Elsődleges célja a nyilvánosság tájékoztatása az országuk vezetésének módjáról és kialakítanak egy kommunikációs csatornát a politikusok és a nyilvánosság között. Információkat gyűjtenek a lakosság számára így tudhatnak a kormány minden lépéséről és annak hatásairól rájuk nézve. A tájékoztatás nyújtás révén elindul a véleményformálás, rendelkezésre álló információk alapján már tisztán lehet látni, hogy a politikusok és a gazdasági vállalatok hogyan használják a befolyásukat a hatalom megszerzésének érdekében. A polgároknak így megadatik a lehetőség a különböző témák, ügyek beleszólásába és döntésébe. Másodlagosan pedig megtesznek minden erőfeszítést az ellen, hogy a kormány ne éljen vissza a hatalmával. Segítik a kormánnyal való kommunikációt. A kormányhatalomra kerülésekor rengeteg új rendelet, döntés keletkezik adókról illetve intézkedésekről. Ezekben az időkben az NGO-k csatornaként szolgálhatnak a választók és képviselők közt, választók hangja elér, a képviselőkhöz meghallgatásra kerül a véleményük. Fel lehet lépni természetesen egyedül is a kormány ellen azonban sokkal ésszerűbb és hatékonyabb egy szervezettel közösen fellépni, egy hangként szólal fel számtalan ember. Miután hallaták a hangjukat az NGO-k a lakosság képviseletében (minden szélsőséges csoportért kiállnak, legyen az hátrányos helyzetűek, környezetszennyezés ellen tiltakozók) figyelnek rá, hogy a kormányok betartsák ígéreteiket. A demokrácia és a közérdek védelme során a kormányoknak nem hagynak más lehetőséget csak a törvényes kötelezettségek betartását. Adott szabályok illetve szerződések évekig is kitarthatnak, ilyenkor a kormánynak tisztában kell vele lennie, hogy a szabályok a közérdeket védi, és nagy erővel bír. Ha viszont egy kormány megszegi a törvényt, akkor az NGO-k törvényszék elé helyezheti, megállítva őket a hatalmuk visszaélésével. Védik a demokratikus módon elfogadott alkotmányt és nemzetközi szerződéseket.¹⁶

---

¹⁶ Israel, B. (2017). Miért nélkülözhetetlenek a demokráciában a civil szervezetek?. <https://www.liberties.eu/hu/stories/miert-nelkulozhetetlenek-demokraciaban-civil-szervezetek-szamonkerhetoseg/11727> (Olvasva: 2021.11.14.)

3. ábra Civil szervezetek ábrázolása

Forrás: <https://www.liberties.eu/en/stories/hungary-ngo-law-one-year-lookback/43594> (Letöltve: 2021.12.03)

3.4. Az NGO-k finanszírozása

A civil szervezetek finanszírozása számos helyről származhat. Magánszemélyek után támogatásokból, a kormánytól illetve vegyes nemzetközi szervezetektől. Legtöbb NGO nem igen tud érvényesülni, főbb bevételi forrása adományszerző kampányokból, reklámfelületekből származik. Ezek az összegek egyből a céljuk megvalósítására, fellendítésére fektetődik be. Mikor a kormánytól érkezik a bevétel az NGO-hoz, az bizonyos szolgáltatások ellenében következik. A kormányok annak érdekében, hogy fenn tartsák a látszatot illetve megnyerjék a tömeget képesek egy bizonyos társadalmi csoportot képviselő NGO-nak adományozni. Ezzel megteremtik a látszatot miszerint van beleszólásuk a jogszabályok intézkedésébe. Fordítva a kormányok is közelebb kerülnek az említett csoportokhoz, ezáltal alaposabb és „személyre szabottabb” intézkedéseket iktathatnak be. Megismerik a csoportok érdekeit, nem áll fent az esély az esetleges félreértésre és sértődésre. Egyik legfontosabb, kormányok támogathatnak szervezeteket melyek a kormány ellenőrzésére szolgál, betartják az ígéreteiket és hűek az alkotmányhoz és a nemzetközi szerződésekhez. A kormányok a saját érdekei okán támogatják az NGO-kat azonban ez kétoldalú. Egyértelműen jobb képet mutat a támogatással azonban a

kormány feladatai közt szerepel a közérdek képviselője. Az NGO-k támogatása úgy mond egy figyelmeztető a kormányok számára miszerint elsődleges érdeke a nép, közpolitika alkotása és kötelezettségei betartása. Mivel demokrácia a nép uralmát jelenti, a kormányok nem tehetik meg, hogy a saját választóik érdekeit tartják szem előtt, minden szavazó polgár érdeke egyenlő. Felléphet a folyamat során probléma mikor is a kormányok meghatározhatják egyesével melyik NGO kaphat, illetve nem kaphat támogatást. Erre a hibára a megoldás, az állami pénzek szétosztására egy külön független testület felel. Amikor ezek a feltételek nem teljesülnek, megtörténhet a civil szervezetekkel szembeni diszkrimináció és szólásszabadság korlátozás, mivel ebben a helyzetben a kormány meghatározhatja a szervezetek működésének alapjait. Megszokott finanszírozási forma, mikor egy másik állam akár EU-n belül támogatja az adott civil szervezetet. A történelem során előfordult az, amikor egy másik ország támogatta a régi kommunista országokat. Cél a demokrácia elérése, egyenlőség és a szabadságjogok kiszélesítése valamint a korrupció felszámolása. Napjainkban is folytat ezekhez hasonló tevékenységeket az EU, azaz EU-n kívüli országokban tevékenykedő NGO-kat. A finanszírozás további lehetősége mikor üzleti vállalkozás, híresség és magánszemély dönt úgy, hogy a jövedelme egy részét odaadományozza egy jó ügyért, ami szolgálhatja a környezetvédelmet, emberi jogok megsértése elleni harcot és a közegészségügyet. Pár példa a fent említettekre: Google, Angelina Jolie, George Clooney, Bosch és még lehetne folytatni.¹⁷

Hazánkban létezik az 1%-os törvény, amely adományként szolgál a civil szervezetek számára. A személyi jövedelemadónkról szóló törvénybe van foglalva, hogy a magánszemélyeknek lehetősége van a befizetett adójuk 1%-nak felhasználására egy általuk meghatározott kedvezményezett javára. Mivel a civil szervezetek igazi bevétele az adományozásból származik, így nem fenyeget minket az a veszély miszerint a szektor a megerősödne. A lista a kedvezményezett szervezetekről nyilvános, ezek a szervezetek mind költséges médiakampányt folytatnak. Fontos megjegyezni, hogy az 1%-os adomány jelentheti a civil szervezetek bevételeinek zömét és forrását. Ennek az adományozási formának a lehetősége lendítette az NGO-k kommunikációs technikáját. A támogatások azonban anonimek maradnak a civil szervezetek számára, a hatályos jogszabályok értelmében. A nyilatkozatban szereplő adatok adótitoknak minősülnek, ezáltal védelem alá kerülnek.¹⁸

---

¹⁷Israel, B. (2017). Miért nélkülözhetetlenek a demokráciában a civil szervezetek?. (Olvasva: 2021.11.14) <https://www.liberties.eu/hu/stories/miert-nelkulozhetetlenek-demokraciaban-civil-szervezetek-szamonkerhetoseg/11727>

¹⁸ Civil Társ, Trust Program iroda, Elméleti kérdések, <http://civiljogok.hu/tudastar/civil-jovokep> (Olvasva: 2021.11.16.)

3.5. Civil szervezetekről alkotott nézőpontok

A civil szervezetekről alkotott vélemények megoszlóak a világban, hol politikai ellenszenv uralkodik, míg máshol rokonszenv fölényeskedik. Zsolt Péter tanulmányában összehasonlít különböző országokat, ami által könnyebben megfigyelhetjük az eltéréseket, láthatjuk a befolyásoló tényezőket. A tanulmányban szereplő országok a következők: Zimbabwe, Angola, Sierra Leon és Norvégia. Mindegyik országban közös pont a gazdag természeti kincs bár mégse ugyanolyan gazdasági szinten állnak, az afrikai országok szegénynek, míg a norvégok gazdagnak minősülnek. A különbségek oka nem természeti adottságok hiánya, hanem társadalmuk és a politikai rendszereik. Az afrikai országokra jellemző a gyarmatosító kifosztó államigazgatás ellenben a norvég államigazgatásra jellemző a társadalmi igazságosság és az egyenlőtlenségek felszámolása a közigazgatási rendszeren át felhasználva az erőforrásaikat. Ebben az országban az NGO-k szerepe igen magas. Az a kérdés merül fel bennünk a példák során, miért nem törekszik minden állam a hasonló közigazgatási rendszer felépítésére? Milyen kifogás szólhat a nyugati globális NGO-k ellen? A tanulmány során Zsolt Péter számos kutatás alapján írta körbe a témát. Egyik szemlélet a civil szervezetekre épített utópiáját figyeli meg, akik a hozzáértők által irányított demokráciaképet nem részesítik, előnyben mivel már nem adnak a tömegdemokrácia mediatizált véleményére. Attól, még mert egy adott személy ismert a témában nem feltétlen jelenti, hogy okosabb lenne és alákerülhetnének a szakértői irányításnak. Egyben olyan állam vezetők is megfigyelhetőek, akik a szuverenitás fenyegetését látják és óvják a nemzeti érdekeket, ide sorolnám hazánkat is. Nyugat viszont már nem törekszik a saját mintájára elnyugatosítani a nem nyugatos országokat, a világbékére törekedés gyanánt. A populista nézet alapján, fizikai erőszakot mellőzik, illetve fókuszba helyezik, a gazdasági viszonyokat továbbá betörnek a kommunikációs terekre ezzel terjedve el a világunkban. Felmerül a kérdés miért ilyen nagy a szakadék a nyugati demokráciák és a poszt-szocialista országok között. A válasz abban rejlik, míg Nyugaton a társadalom elismeri, az intézményrendszereket melyhez társítani lehet tekintélyt és etikát ellenben a poszt-szocialista országokban a szervezetekhez nem tudják társítani ezeket a jelzőket, így egyszerűbb is a felbontásuk. Ezáltal két nézet emelkedik, ami egy eddig nem létező politikai nézeteltérést eredményezett. A két eltérő politikai ellentét, két eltérő moralitásból ered. Elsőként a közösségi moralitás, a nemzeti szuverenitást veszélyben érző népszerű pártok alkotják. A moráljuk diszkriminatív, előítéletes és felszínes. Második pedig a poszt konvencionális, melyben az elitista pártok foglalnak helyet globális értékeket helyezve a tömegek értékrendje elé. A következő táblázatban ismertetem a főbb jellemzőiket

az egyszerűbb átláthatóság kedvéért.

	Moralitás	
	poszt konvencionális	közösségi
filozófia	az igazság alapja az összes érintett képzelt jelenléte	döntésképeség és cselekedni tudás a legfontosabb
kisebbséghez való viszony	diszkrimináció ellenes	elfogadja a szegregáció szükségességét
kommunikáció	elitista, kioktató, felsőbbrendű, politikailag korrekt	közérthető, agresszív humor, szókimondó, nyers igazság
Társadalmi csoport	elit	szélesebb tömegek
Radikalizálódott csoportja	zöld anarchista	rasszista
Politikai berendezkedés	nyugati konzervatívok, európeáerek, szociáldemokraták, liberálisok	EU-val szembe szkeptikusok, szélsőséges bal és jobb oldal
Demokráciakép	kisebbségi jogok, emberi jogok	vezérelvű, többségi elvű
Világképe	globális	nemzeti
Politikusai	politikai példától ódzkodás, Merkel	Trump, Orbán, Salvini
Társadalmi szerveződés	nemzeteken átívelő hálózatosodás, civil, NGO	regionális, nemzeti politikai bázisú

1. táblázat Moralitás

Forrás: saját szerkesztés alapján, Zsolt Péter (2020)

A tanulmány e fejezete végén láthatjuk a konklúziót mely arra lyukad ki miszerint azok az országok, akik foggal, körömmel harcolnak az NGO-k ellen végezetül a nemzetközi szervezetekből való kilépést eredményezi. A folyamat az NGO-kal megtámadásával, szembemenetelével indul és el is fajulhat a nemzetközi szerződések megtámadásával, lásd példaként Oroszországot és Magyarországot. Ellenben a nyugati NGO-k megmarad a humanista nézet és annak terjesztése, a modern technika felhasználásával igyekeznek a legszegényebb, legrosszabb állapotba beavatkozni. A második világháború után elterjedtebb a világban, mert már nem erőszakkal kényszerítik rendszert az elnyomottakra, napjainkra az NGO-k emelkednek ki és fenntartják a demokrácia értékeit.¹⁹

¹⁹ Zsolt Péter (2020). Az NGO-k szerepe napjainkban: az informális politika fő faktorai, Civil Szemle 17.év f. 1.sz.

4.A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

4.1. A nemzetközi szervezetek

A nem kormányzati szervezetek előtt a nemzetközi kapcsolatok életében jelentős befolyással bírtak nemzetközi szervek. Röviden összefoglalnám ezeknek a szerveknek a fogalmát, szerepük jelentőségét és működésük elveit. A legnevesebb nemzetközi szervezetek, ENSZ, Európai Unió, NATO, OECD és WHO.

A nemzetközi szervezet olyan együttműködés típus államok közt mely kezdetét nemzetközi szerződés határolja egynél több állam között, fennálló struktúra ahol egy vagy annál több szerv működik továbbá alapításukba van foglalva a jogalanyiség. Főbb alkotórészei melyeket kiemelnék a következők, fentebb említve a nemzetközi szervezetek elnevezése az alkotó államokból ered, kormányközi vagy államközi nemzetközi szervezetekként is említhetjük őket. Amint megalapul több állam közt egy szervezet, szükséges azt egy szerződéssel alapozni. A számosoldalú nemzetközi szerződés a nemzetközi jogszabályokon alapul. A nemzetközi szervezetek rendelkeznek, szervekkel melyek intézményi struktúrának felelnek meg és állandóan működnek. A szervezet jogalanyiséga az alapító tagokra terjed ki. A nemzetközi szervezet saját célra azonban más államok számára is előnyös lehet, ezáltal a szervezet tagjainak száma nem állandó, hanem folyamatosan változhat. Kezdetben csak államok szerepelhettek alapító tagokként azonban a történelem során egyre népszerűbbé vált a további nemzetközi szervezet is teljes jogú tag lehet, mint pl. Az Európai Unió a nemzetközi Cukor Szervezetben. Korábban említve a nemzetközi szervezetek tevékenységé és céljai megszerzésének érdekében egy vagy több szervvel rendelkezik. Állandó székhely és intézményrendszer jellemzi. A három fő szerv a működésük során a következők, elsőként a plenáris döntéshozó szerv, másodikként a végrehajtó szerv és harmadikként a titkárság. A plenáris döntéshozó szerv, minden tagállam tagja és képviseli magát. Egy szavazati joggal rendelkezik minden tag, főbb feladatai meghatározni a költségvetést, új tagok felvétele illetve régiek kizárása. E szerv elnevezése legtöbbször közgyűlés, tanács vagy konferencia. A végrehajtó szerv, kevesebb létszámmal azonban állandóan működik. Napi feladatokat látja el, gyors döntésekért felel. Feladatkörében áll, a végrehajtás és az irányítás. Főbb megnevezései általában a tanács, bizottság illetve a kormányzótanács. A titkárság, adminisztrációt lát el. Előkészítik a többi szerv feladatait, teendőit valamint anyaggyűjtés és elemzés is beletartozik a munkálataiba. Élén a főtitkár áll ki képviseli a szervezetet. A nemzetközi szervezetek jelentősége a tudomány és a technika fejlődésének megindulásával egyenesen nőtt. Megjelentek számos célok szolgálatára,

gazdasági, politikai és katonai célokra egyaránt. A legfőbb felismerés a nemzetközi szervezetek fennállása mögött az, hogy a közösen kitűzött célokat egyszerűbb, hatékonyabb és gyorsabb együtt megvalósítani. Azonban napjainkban olyan problémákkal kell szembe néznünk, melyek megkívánják és követelik a kormányok együttműködését. Kijelenthetjük, hogy a nemzetközi szervezetek hozzájárulnak az államokon túlnyúló összetartás elősegítésében. Ezek az együttműködések fellendítik az információ áramlást, viták békés kimenetelének rendezésére szolgálnak és a hajlandóságot az együttműködésre is elősegítik.²⁰

A következő táblázatban (2. táblázat) felsorakoztattam a három legismertebb és legfontosabb nemzetközi szervezetet, a táblázat segítségével ismertetném a nemzetközi szervezetek és az NGO-k közötti kapcsolatokat. Ábrázolom az alap adatokat, mint alapítási év és tagországok számát. Megfigyelhető az alapokmányban való szerepük illetve a főszerv kooperálása a civil szervezetekkel.

Szervezet neve	ENSZ	NATO	EU
Alapítási év	1945	1949	1993
Tagországok száma	193	28	28
Az NGO-khoz való eszméje az alapokmányban	bele van foglalva	nincs bele foglalva	demokratikus elvek
Főszerve és az NGO-khoz való eszméje	együttműködik	nem működik együtt	nem működik együtt

2. táblázat A nemzeti szervezetek és az NGO-k kapcsolata

Forrás: Saját szerkesztés

4.2. Nemzetközi kapcsolatok problémái és a civil szervezetek

A nemzetközi kapcsolatok és rendszerek olyan fogalomnak számítanak melyeket nehezen lehet megfogalmazni, mivel elemei és kapcsolatai megfogalmazása során nem jutunk egyből konklúzióra, hanem egy tisztább egyszerűsített képet kapunk. Egy koncepció realista oldalról közelíti meg a problémákat melyekre befolyással vannak az államok, azok saját kultúrája, szervezetek és számos szereplő. Ezáltal egy praxeológiai probléma kerül ki, amiben az alapösszetevők és a fennálló kapcsolatok meghatározhatóak és megtalálható legalább egy

²⁰ Szalai Anikó (2019). Államközi Kapcsolatok, Szeged, Iurisperitus Kiadó. (o. 92-96.)

domináns politikai egység. Nemzetközi problémának azt tekintjük mikor két domináns politikai egység is szerepet vállal benne. Azonban előfordulhat az a scenárió is mikor egy ország belső problémája növi ki magát nemzetközi szintekre vagy fordítva. Tökéletes példa az előbbiekre mikor egy ország belső gazdasági és politikai problémája a folyami hajózás addig, amíg az a folyó egyetlen állam hatáskörébe tartozik és nem halad át több országon, ekkor válik nemzetközi problémává. Ebből következtetve megfigyelhetjük a kormányok rendszerének stabilitásának fontossága elengedhetetlen. Az erőegyensúly a strukturális stabilitás és instabilitáson alapszik. Európa a legjobb elő példa a megfogalmazottakra, amikor is az államok közt felbillen az erőegyensúly és egy adott állam felülkerekedne a többi országon, az államok közös erővel összefogtak és visszaállították az egyensúlyt az eredeti állapotára. A strukturális stabilitás egyik fontos eleme mikor egy külső inger következtében is fenn tudja tartani az eredeti állapotot, a strukturális instabilitás pedig a külső inger következtében a rendszerben való átalakulást fejezi ki. A főszereplők továbbra is az államok maradtak a problémák megoldásában azonban el kell ismernünk mellettük megjelenő szervezetek igen nagy szerepet vállalnak a napjainkban kialakuló problémák elhárításában.²¹ A civil szervezetek ebben az összetett helyzetben egy segítő karként foglal szerepet az államok és a nemzetközi szervezetek mellett, törekedik a hiányosságok kitöltésére illetve képviseli érdekeket minden helyzetben. A továbbiakban szeretném leszűkíteni a civil szervezetek helyzetét a nemzetközi életben, az Európában (Európai Unió) lévő országok kapcsolataira való befolyása az elsődleges dolgozatomban. Megfigyelhető az NGO-k bevonása a problémák megoldásába az EU által, tevékenységeikkel a nemzetközi élet előlendítésében vehetnek részt. Az unió 1998-ban a környezetvédelmi konvenció kidolgozásának munkálatai alatt belefoglalta és bevonta az NGO-kat, így ha csak megfigyelő státuszban, azonban mégis elmondható róluk a részvételük egy magasabb szinten. Fordítva is igaz, hogy az EU feladatköreiben is segítségre vannak az NGO-k. Például vehetjük a harmadik világ részére szolgáló és segítő szervezetek segítségét az Európai Unió fejlesztéspolitikájában. A civil szervezetek az EU által kijelölt és pártfogolt területeken fedezhetőek fel, rendelkező forrásokkal és támogatottsággal érvényesülni próbálnak az unió szintjén. Felmerülhetnek problémák, ebben a folyamatban mivel uniós szinten már komolyabb feltételeknek kell megfelelniük a civil szervezeteknek, mind infrastruktúráisan, szervezeti rendszerben és kommunikációs készségben. Sokszor ezeknek megfelelésének következtében az NGO-k elvesztik az eredeti identitásukat. Ellenben nemzetek feletti szinten a civil szervezetek legitimitásának kérdése merül fel, mivel nemzetközi szinten az eredeti

---

²¹ Külügyi Szemle (2007).Thierry de Montbrial: A „nemzetközi rendszer”: megközelítések és dinamikák

helyzetüktől és képviselőiktől messze, viszont a közelebb találják magukat a nemzeteken átívelő bürokráciához. Az uniós szinten munkálkodó NGO-k tevékenysége megkérdőjelezhető és sebezhető.²²

4.3. Az Európai Unió és a civil szervezetek

A civil szervezetek a nyolcvanas-kilencvenes évektől vesznek részt az Európai Unió politikaterületének kialakításában és megvalósításában, környezetvédelemben, kisebbségek védelme, szociális és emberi jogok területe. Az NGO-k az unió hatásával igyekeznek a saját kormányuk politikáját alakítani és befolyásolni, uniós hatás alatt uniós forrást érthetünk. Kritériumok, ami alapján az EU adott szervezettel eldönti és kiválogatja az érdekérvényesítő szervezetek közül a reprezentatívakat, két állam közös célokat képviselő szervezet közül mely kerül ki partnerként. Hogyan marad fenn a szervezet önállósága és identitása a támogatás során? Ezekre a felmerülő kérdésekre szolgált megoldásként a 1997-ben kiadott dokumentum, ami a közös politikai előkészítésére szolgált, „Közlemény a Bizottságtól” (Communication from the Commission).²³ A dokumentum megfogalmazza a felmerülő problémákat és azoknak megoldására értetendő ajánlásokat az EU tagállamai között. A kiadványban az NGO-k az EU együttműködésének szoros pilléreit emeli ki. Az unió a civil szervezeteket érdemesnek tartja a pártfogoltságra. A legfontosabb tevékenységeit a következő sorokba gyűjtöttem, fejlesztési segélyek és humanitárius segélyek; a környezetvédelem és az emberi jogok védelme; a szociálpolitika. Az említett feladatköröket együtt, kooperatívan látják el figyelembe véve fontos pontokat, mint pl., szervezetek önállósága és identitásának fókuszba helyezése, információ közvetítés az NGO-k által lokális szintekre, anyagi támogatás. Továbbá a dokumentumban feltüntetik az EU és az NGO-k között felmerülő problémákat a közös tevékenység alatt. Erre szolgáló példák következnek, információ áramlás hiánya, a fennálló nehézségek a kommunikáció a tagállamokon belüli szervezetek közt, uniós támogatásokhoz való hozzáférés és azok felhasználása, NGO-k közti jogi elismerés kölcsönösségének hiánya, a hatóságok segítségének hiánya az NGO-k feladatai során, a hibátlan háttértudás hiánya. A jövőben a következő pontokra kell nagyobb figyelmet fektetni, az NGO-k és a hatóságok közötti kapcsolattartás szintjének mélyítése, kapcsolatukat egyenlő félként kéne fenntartani, jogszabályok fejlesztése illetve új jogszabályok bevezetése a felmerülő hiányosságokra, a

---

²² Dr. Szabó Máté (2007) Európai környezetpolitika, európai civil társadalom, III. Az EU és a civil érdekérvényesítés, Budapest (o.8-10.)

²³ Commission of the European Communities (1997). Communication from the Commission on Promoting the Role of Voluntary Organisations and Foundations in Europe. Brussels-Luxembourg: COM(97) (241.16–30.)

pénzügyi egészség biztosítása erre bizonyos keretek létrehozása illetve EU támogatásokhoz való hozzáférés egyszerűsítése az információs társadalom bevonásával. A közleményen feltüntetnek ajánlásokat is a szervezetek számára, amivel próbál szabadkedvezményezéseket nyújtani az unió. A legfőbb javaslat egyike, nem ajánlatos egy támogatástól függeni, azaz az EU nem kíván egyetlen támogatóként szerepelni a civil szervezeteknél. A soron következő javaslatok a szervezetek számára, állandó információcsere az NGO és az unió szervei között, a civilszervezetek munkájának elismerése egy magasabb szinten, amit bizonyos kampányokkal támaszt alá, az EU folyamatos figyelemmel kísérése a szervezetek által, beleértve az információgyűjtést, tréning-programok szervezése a civil szervezetek megismertetésének céljából mind Európán belül és azon kívül, technikai fejlődés elősegítése. A dokumentum zárásában pedig a következők állnak, bevonni kívánja az Európa Parlamentet, a régiók Bizottságát, a gazdasági és Társadalmi Bizottságot továbbá a tagállamokat az alábbi részletek tárgyalására és megvitatására konferenciák és szemináriumok során. Több mint húsz év elteltével a kiadvány hatása a civil szervezetek helyzetére a nemzetközi életben elmondhatóan javította és elősegítette a megértésüket és elfogadásukat. Bevonta a nemzetközi életbe őket, elindította egy hosszú és időigényes folyamatot, ami jelentős forrásokat igényel a közös együttműködés jegyében. Az NGO-k bevonása az eddigi érintetlen politikai területekre teljesen új nézőpontba helyezte a szerepüket. Egyre szorosabb viszony alakult ki az unió és a szervezetek közt. Úgynevezett policy-mixek jöttek létre, erősödő kapcsolatrendszer épült fel a tagállamok, NGO-k és az EU intézményrendszerei és programjai bevonásával. A kezdeményezés akkoriban azzal a céllal indult el és valósult meg, hogy a tagállamok közötti különbségeket eloszlassa és felszámolja, egyenlőségre törekedjen. Napjainkra ezek a kitűzések elérhetővé váltak, egyszerűsítették a civil szervezetek számára az érdekképviselési lehetőségeket, jogi alapokat fektettek le melyek tisztábbá és érthetőbbé teremtették a tevékenységeiket nemzetközi szinten. A későbbiekben megjelent egy újabb kiadványa az Európai Bizottságtól, címe „Az Európai Bizottság és a nem-kormányzati szervezetek: szorosabb partneri kapcsolat”, melyben megfigyeli a civil szervezetekkel való viták, párbeszéd és partneri viszonyokat és azok jótékony hatását. Bővíteni kívánja a civil szervezetek támogatásának rendszerét. 2000-ben a Nizzai Szerződés aláírásával a Gazdasági és szociális Bizottságot kinevezte a szervezett civil társadalom élére, amivel hidat emeltek Európa és annak polgárai között.²⁴ Biró Endre tanulmányában fogalmazta meg az uniós elvárásokat az NGO-kal szembe: „A nemzeti NGO-k közötti együttműködés szorgalmazásával az NGO-k

---

²⁴ Dr. Szabó Máté (2007) Európai környezetpolitika, európai civil társadalom, IV. Az EU civil szektorra vonatkozó politikája, Budapest (o.14-19)

európai hálózatai olyan „európai közvélemény” kialakításához járulnak hozzá, mely az igazi európai politikai egység megteremtésének előfeltétele. Ugyanakkor ez a gyakorlatban és helyi szinten is elősegíti az európai integrációs folyamatot. Az NGO-k európai szervezetei és hálózatai képesek a nemzeti NGO-k véleményének megjelenítésére, ami rendkívül hasznos a Bizottság számára. Fontos, hogy az NGO-k, illetve csoportjaik demokratikusan és átláthatóan működjenek, ami tagságukat és az általuk képviselteteket illeti. Az Európai Bizottság támogatja, hogy a szervezetek együttműködjenek, európai szinten hálózatokat hozzanak létre, miután ez megkönnyíti a konzultációs folyamatokat. Ugyanakkor ahhoz, hogy a konzultációs folyamatokban ezek a hálózatok részt vegyenek, biztosítaniuk kell, hogy a szervezet felépítése reprezentatív legyen, főleg az Unió tagországaira vonatkozóan. Mindamelllett, hogy a reprezentativitás fontos szempont, nem szabad, hogy ez legyen az egyetlen tényező, ami meghatározza a tanácsadó testületekben való részvételt vagy a Bizottsággal való párbeszéd jogát. A szervezetek eddigi tevékenysége, vagy az, hogy a politikai vitákhoz tartalmilag hozzá tudjon szólni, hasonlóan fontos tényezők.”²⁵

4.4. Németországban lévő civil szervezetek szerepe

Ha nyugatra tekintünk, egyből szembe kerülünk Németországgal és annak civil társadalmával. Berlini fal leomlásig a civil társadalom alapjai el voltak nyomva, 1988-ig polgárok életüket kockáztatva küzdöttek az eszméikért melyek sikerét nem lehetett megjósolni. Ellenben mikor bekövetkezett a vasfüggöny leomlása és megszűnt a kétpólusú világrendszer útnak indult robbanásszerűen számos folyamat nemzetközi szinten. Célként szolgált ezeknek a szervezeteknek, ami megalapozta a napjainkban ismert civil társadalom működésének alapjait. Az újra egyesített Németország 1990-ben a két fél között ugyanúgy fennmaradtak a különbségek, kiegyenlített maradt és nem egyenrangú partnerekként szerepeltek. Az ország nyugati részének kezében volt a döntési hatalom szemben a keleti térséggel. Felmerülő kérdés, az elmúlt harminc év képes volt a különbségek elmosására a nyugati és keleti ország rész közt, erre egyből egyszerűen lehet válaszolni pár adat alátámasztásával miszerint nem mosódtak el az eltelt évek múlásával sem. Az NSZK és NDK nyomai a mai napig láthatóak és le nem tagadhatóak, gazdasági, szociális és mindennapokban is fellelhető. Gazdasági megközelítésben Németország nyugati része uralja az országok, minden nagyobb cég székhelye itt található meg. A másik oldalon se az életszínvonal, gazdasági szempontok és a munka lehetőségek sem tudták elérni a nyugati színvonalat. Miután véget ért a második világháború és a nyugat nyert,

---

²⁵ Bíró Endre (2002). Nonprofit szektor analízis. EMLA: Budapest, (o.19)

viSSzaszerezve az NSZK területét. Visszatérve a gyors történelmi ismertetőből a civil szervezetekhez, lássuk a németországi NGO-k helyzetét. Tehát 1960-tól Németországban, civil szervezetek száma nő, napjainkra meghétszereződött melyek a vasfüggöny leomlása után születtek. Fontos megemlíteni, hogy régen is jelen voltak a civil szervezetek azonban sokkal korlátozottabb keretek között működtek. 1990 után ugrásszerűen megnövekedett a számuk, 2001 és 2012 között pedig a szervezetek száma harmincöt ezerrel lett több. Németországban egy 2012-es adat segítségével táblázatba szedve láthatjuk a civil szervezetek tevékenységi területei százalékos elosztását. A három legpopulárisabb szektorát, első a sport második a kultúra és média majd a harmadik az oktatás és nevelési területek. EzeKnél található meg a legmagasabb részvételi százalék, míg a maradék területek tíz százalék alatt marad. Németországban elsődlegesen sport és szabadidős tevékenységeket célba vevő szervezetek jelentősek, melyeket aktív tagok jellemeznek a tagok lakhelye, szülővárosa közelében. A 3. táblázatban részletesen megfigyelhető. Az ország területét tekintően a szervezetek aránytalanul terülnek el, itt is megjelenik a kelet-nyugat közti lemaradás. Ezzel szemben egy észak-dél ellentét is jelen van, miszerint a déli területeken magasabb számban vannak jelen a szervezetek és hatékonyabbak is. Szintén a legnépszerűbb terület a sport és szabadidős tevékenység.²⁶

Tevékenységi területek	%
Sport	25
Kultúra/ média	18
Képzés/ nevelés	14
Szociális szolgáltatások	8
Szabadidő/ társas élet	8
Egyéb	6
Környezet. és természetvédelem	3
Egészségügy	3
Népesség- és katasztrófavédelem	3
Egyházak/ vallási közösségek	3
Tudomány/ kutatás	2
Gazdasági és szakmai tömörülések	2
Polgári és fogyasztói érdekvédelem	2
Közösségi ellátó feladatok	1

3. táblázat A szervezetek főbb tevékenységei területei 2012-ben
 Forrás: Krimmer-Priemern (2013) alapján

A magas szervezeti szám nem egyenlő a hatékonyság minőségével és aktivitás mértékével. Ellentétben a mértéke a szervezetek méretében mutatkozik meg, hány fős tagsággal

²⁶ Orosz Tímea (2019) A német civil társadalom. Tendenciák és történelmi következmények a német nyelvterületen, Polgári szemle, 15.évf. 4-6.szám (o.340-360)

rendelkezik, mennyi önkéntes munkálkodik az adott programokban, szintén a nyugati területen találhatóak meg ezek a nagyobb intenzitással rendelkező szervezetek. A németországi civil társadalom legfőbb területe a város és lakóközösség. Jelenleg az országban kétharmados többséggel találhatóak meg a kommunális szinten cselekvő szervezetek, a fogyasztóvédelem és a katasztrófavédelem azok a regionális szervezetek melyek leginkább ezen a szinten tevékenykednek. Más eltérő szintet nézve, szervezeti szinten már is teret kap a tudomány és kutatással foglalkozó szervezetek. Továbbá a gazdasági és szakmai területek leginkább tartományi szinten vannak jelen. Amellett a regionális tényezőkre hatással van az alapítási dátum, általánosságban minél nagyobb spektrumban tevékenykednek a szervezetek annál későbbi az alapítási dátum, azaz élettartalmuk kevesebb. A német civil szervezeteket a struktúra nézőpontjából besorolhatjuk három különböző típusra, első a kizárólag civil önkéntes által fenntartott szervezetek, második a főállásban és önkéntesek által fenntartott szervezetek és a harmadik a kizárólag fizetett alkalmazottakkal fenntartott szervezetek. A foglalkoztatási struktúrát több minden is befolyásolhatja például a tevékenységek területei. Azoknál a szervezeteknél ahol, szolgáltatást nyújtanak vagy elengedhetetlen a megfelelő szaktudás és készség ott nélkülözhetetlen a fizetett alkalmazott. Ellenben azokkal a szervezetekkel ahol az érdeklődési körrel, hobbival illetve sporttal foglalkoznak, lazábbak az elvárások terület ismeretéről így alkalmazhatnak kizárólag önkénteseket is. Ezekre a szervezetekre a legjobb példa a legtöbb érdekképviselői és környezetvédelmi szervezet. Kikövetkeztethető, hogy legszívesebben minden szervezet önkéntességet alkalmazna illetve a hibrid változatát, ez azonban költséges melyet nem engedhet meg magának minden szervezet. A fentebb említett szolgáltatásokat nyújtó szervezetek teremtenek önálló anyagi bevételt, szemben a hobbi vagy sport tevékenységekkel foglalkozó szervezetekkel ahol a tagdíjából származik bevételük legnagyobb százaléka, ezáltal nincs keretük a fizetett alkalmazott fenntartására.²⁷

4.4.1. Németország oldal foglalása

A legfontosabb téma a német civil szervezetek életében a migráció és kulturális keveredés. Egész Európára kiterjedő, nemzeti szintű probléma, amin napjainkban is aktuális és befolyása kihat a nemzetközi kapcsolatokra. Németország kormánya eddig arról volt híres, hogy támogatta és finanszírozta a bevándorlók befogadását, a bevándorlók alatt az Ázsiából és Afrikából érkezőket értelmezem, nem a kontinens más országaiból érkezett vendégmunkásait.²⁸

---

²⁷ Krimmer, Holger; Priemer, Jana (2013): ZiviZ-Survey 2012. Instrument und erste Ergebnisse, Berlin (o.17-39)

²⁸ Orosz Tímea (2019) A német civil társadalom. Tendenciák és történelmi következmények a német nyelvterületen, Polgári szemle, 15.évf. 4-6.szám (o.340-360)

Tehát a kormány támogatásával a civil szervezetek is a bevándorlók könnyebb és gyorsabb asszimilációjára mellett foglaltak állást. Az új helyzet megjelenésével új szervezetek jöttek létre, melyek szimpatizálnak a bevándorlókkal. Azonban a bevándorlók érdekei mellett, megteremtettek egy nézetet, ami elfogadó és képes az önzetlen segítségnyújtásra. Németország állás foglalása a migráció kérdésében igen számottevő Európára nézve. A nemzetközi életet teljesen ketté osztotta a migrációs válság és annak megoldására szolgáló rendeletek és scenáriók. Az egyik oldal egy nyitottabb gondolkodású politikát alkalmaz ennek oszlopos tagja Németország, ezzel szemben Európa visszamaradottabb keleti térség országai egy agresszív és támadó politikával próbálja a helyzetet megoldani. Ellehetetleníti és megnehezíti a bevándorlók számára a határokon való átkelését. Szigorú szabályok fogalmazzák meg a letelepedési követelményeket és fenyegető veszélyként tüntetik fel a bevándorlókat a médiában ezzel is félelmet keltve a tagállamokban. Úgy vélik meg kell védeni Európát a bevándorlók szembe. A nyugati felfogásra a legjobb példa Németország, aki elhíresült a befogadó migrációs politikájáról. Azt az elvet képviseli miszerint a humanitás Európa lelke, emberként kezeli az érkezőket, akiken segíteni kell. Befogadja, és szívesen látja, akikben fellelhető a hajlandóság a beilleszkedésre. A nagy migrációs válság és a tömeges bevándorlók után Németország levonta a következtetéseket és a negatív szempontok ellenére is fenntartotta a nézeteit és továbbra is bevándorló párti ország maradt. Azonban bizonyos keretek közé szedte a bevándorlást, ami a szigorítások ellenére továbbra se szigorú. A két oldal nézetei minden értelemben szöges ellentétei egymásnak mellyel hatalmas szakadék keletkezik a két állásfoglalás között. Átrendeződnek a nemzetközi kapcsolatok, ketté osztódik Európa.²⁹

4.4.2. Sea-Eye civil szervezeti példa

A civil szervezetek a kormány mellett szorosan tevékenykedtek a bevándorlás mellett. Az új helyzet új megoldásokat igényelt, a civil szervezetek egyből és azonnal segítséget nyújtottak a bevándorlók számára, mind a mindennapok beilleszkedésébe, adminisztratív ügyek intézésében, letelepedés és honosítás kérdésében azonban szerepet vállaltak a legszélsőségesebb területeken is. A 2015-ös migrációs válság alatt az emberi alapvető jogokban, az egészségügyi ellátás hiányában képviselték érdekeit a szervezetek. Emellett hatalmas kulturális és vallási különbségek törtek felszínre, amik azonnali megoldást követeltek. A felsorolt problémák mellett nemzetközi életben lévő megosztottság sem könnyítette

---

²⁹ Weber Balázs (2021). Még könnyebbé tenné a bevándorlást az új német kormány, [privatbankar.hu](https://privatbankar.hu/cikkek/makro/meg-konnyebbe-tenne-a-bevandorlast-az-uj-nemet-kormany.html) gazdasági hírportál, <https://privatbankar.hu/cikkek/makro/meg-konnyebbe-tenne-a-bevandorlast-az-uj-nemet-kormany.html> (Olvasva: 2021.11.23.)

helyzeteket. Egy a sok német civil szervezet közül, kiemelnék egy adott szervezetet melynek a tevékenységei a nemzetközi élet történéseire is hatalmas befolyást jelentettek. A német Sea-Eye civil szervezet példaértékként szolgál ebben a válságos helyzetben. A Sea-Eye egyik legismertebb tette a 2015-ös migrációs válsághoz fűződik. A válság kezdete óta több mint 15.500 menekült életét mentette meg a Földközi-tengerbe való fulladástól. Májusban új hajójuk, a Sea-Eye 4 első bevetésé 408 embert menekített ki, köztük mintegy 150 kiskorút. A menekítés kevesebb, mint huszonnégy óra alatt forgott le ahol a menekültek és a bevándorlók Maliból, Eritreából, Szudánból, Szíriából és Egyiptomból érkeztek. A mentést követően az orvosok ellátták a sérülteket az út további részén. A Sea-Eye ezen küldetésén más szervezetekkel együttműködött. A legnagyobb problémát az jelenti mikor a kezdetleges és instabil fa hajók, amiben zsúfolásig tömve emberekkel jelzik a helyzetüket, műholdas jeladóval viszont a jeladó ellenére igazi kihívás a nyílt tengeren megtalálni a süllyedés közelében lévő hajókat. Fulladás veszélyei mellett fennáll a kémiai égési sérülések lehetősége, kiszáradás esélye és fertőzések fenyegetik, miközben embertelen körülmények közt próbálnak eljutni a célhoz. Gyermekek többsége szülei nélkül indult neki az útnak, szülei még ezt az utat is jobbnak vélték, mint Líbiában maradni, innen is láthatjuk milyen elkeseredett egy helyzet ez. A Sea-Eye egyike volt azon kevés európai szervezetnek, amely májusban útnak indult a Földközi-tengeren, szembe menve a líbiai hatóságokkal, akik emberek ezreit tolták vissza az országba. 2021-ben több mint 28.300 ember érkezett a tengeren keresztül Olaszországba, Máltára, Spanyolországba, Ciprusra és Görögországba. A regisztrált halálestek meg se közelítik a valóságot. A civil szervezeteket megpróbálják ellehetetleníteni és nehezítik a tevékenységeiket a mentések során. Bíróság elé állíthatják az embereket a menekülteknek nyújtott segítségért, büntetőeljárásokat indítanak ellenük. Az ellenőrzések során a kikötőkben az ellenőrök minél tovább húzzák az időt ezzel is hátráltatva munkájukat. Ezek mellett a jelenlegi járványhelyzet is ellenük szól. A Sea-Eye felszólítja az EU-t az azonnali probléma megoldásra, letartoztatások felszámolására illetve felszólítja az EU-t saját mentő akciók indítására a határok védelmében és az emberi életek védelmében. Ez az esemény tökéletes példaként szolgál a civil szervezetek befolyására a nemzetközi életre, a szervezet érdekképviselője mellett ismerteti és hangot ad a történéseknek és felszólítja a feljebbvalók azonnali cselekvését.³⁰

---

³⁰ Magdalena Rojo (2021) Refugees an asylum, German NGO saves migrants from drowning in the mediterranean, <https://www.fairplanet.org/story/german-ngo-saves-migrants-from-drowning-in-the-mediterranean/> (Olvasva: 2021.11.23)

4.4.3. Németországi NGO-k

További említésre méltó NGO-k Németországban, akiket csak felsorolnék, és pár mondattal ismertetném a szervezeteket.

- InterEuropean Human Aid Association, 2015-ben alakult a balkáni válságok kezelésére, önkéntes alapú civil szervezet.
- Crop Trust, küldetésének célja a „világszerte biztosítsa a növényi sokféleség megőrzését és elérhetőségét az élelmezésbiztonság érdekében”, növényfajok millióinak biztosítása a gazdáknak világszerte.
- Robin Wood, környezetvédelmi civil szervezet, amely az éghajlatvédelemért, környezeti igazságosságért, trópusi erdők megvédésért, fosszilis tüzelőanyagok elhagyásáért és a fenntartható gondolkodásmódért küzd.
- Buddy Bear, vezérelve a „minden centet a gyermekekért”, elősegíti az emberek békés és harmonikus együttélését. Iskolákat épít az elmaradottabb és fejletlen térségekben.
- Medical Mondiale, válság és háborús övezetekben élő nőkért és lányokért dolgozik világszerte. Feladata, hogy minden szinten fellépjen a háborúban elkövetett szexuális erőszakkal szemben. A szervezet pszichológiai, orvosi és jogi segítséget nyújt.³¹

4.5. Franciaországban lévő civil szervezetek szerepe

Európában a másik nagy befolyással bíró állama Franciaország, demokratikus elveken alapul. Köztársasága már 1799-ben ki lett kiáltva a nagy francia forradalom eredményeképp. Franciaország a történelem során számos alkalommal bizonyította a nép erejét. Nemtetszésüknek hangot adtak és utcáikra vonultak, a 20. századra ezek a forradalmak tüntetésekké és sztrájkokká alakultak. Nem véletlen emlegetik Franciaországot a sztrájkok hazájának. Pár emlékezetes sztrájk a múltból, 1968-ban egy diáklázadás több mint kilencmilliós létszámú általános sztrájkká, hetekre megbénította az országot. 1995-ben az egy akkori polgármester változtatott volna a társadalombiztosítási rendszeren, emiatt 22 napra állt le a

---

³¹ Global Peace Careers, 10 NGOs in Germany, <https://globalpeacecareers.com/magazine/ngos-in-germany/> (Olvasva: 2012.11.26.)

Franciaország mindennapi élete. Számos példával lehetne alátámasztani a franciák akaratát azonban, térjük át a civil szervezetek helyzetére Franciaországban.³²

Franciaországban a civil szervezet szektor az úgynevezett „szociális gazdaság” része. Ebben a szektorban a szociális élet és az oktatás játssza a legfontosabb szerepet, ezt követően a kulturális és szabadidős tevékenységek. Az egészségügy nem tartozik bele a civil szektorba, Franciaországban található régiók magasan fejlett állami egészségügyi rendszere miatt. A franciaországi civilszervezetek tevékenysége és annak együttműködéseit ismeretlem a következő sorokban. A francia kormány számos izraeli és palesztin NGO-t támogat közvetlenül az L'Agence Francaise de Développement (AFD), a francia Európa- és Külügyminisztérium (MEAE), Franciaország jeruzsálemi főkonzulsága (CFG) és francia helyi hatóságok révén, valamint közvetve francia és külföldi segélyszervezeteken keresztül, mint például a CCFD azaz a Terre Solidaire és az Association France Palestine Solidarité. 2017 óta Franciaország finanszíroz egy humanitárius konzorciumot, amelyet a Norvég Menekültügyi Tanács Vezet. A francia közvetlen és közvetett támogatásában részesülő civil szervezetek közül sokan támogatják az Izrael elleni bojkott kampányokat és vagy az állami bojkottjára szólítanak fel. Az ilyen támogatás a francia törvények szerint illegális. 2019-ben Franciaország jóváhagyta a Nemzetközi Holokauszt Emlékszövetség (IHRA) antiszemitizmusra vonatkozó munkadefinícióját. Az AFD a kijelölt lebonyolítója a francia fejlesztési segélyeknek, a Külügyminisztérium és a Pénzügyminisztérium közös irányítása alatt áll. Az AFD 405 millió eurót biztosított különféle projektekre a szervezetek számára. A rendkívül gyűlékony politikai és ideológiai környezet miatt a civil szervezeteknek nyújtott támogatást rendkívül óvatosan kell végrehajtani, mégis megfigyelhető francia támogatottság (AFD) számos erősen politizált és problémás palesztin NGO finanszírozása során. 2019 februárjában 232000 eurós támogatást hagyott jóvá egy francia szervezetnek egy megvalósuló mezőgazdasági projektre, Mezőgazdasági Munkabizottságok Szövetsége (UAWC). Későbbiekben 2021-ben az UWAC terrorszervezetnek lett nyilvánítva, vezetői is elismerték a terrorista csoportokkal való kapcsolatban állást. Szintén partnerségben állt az Al-Haq szervezettel, amiről a továbbiakban a főigazgatójáról elmondható volt, hogy terror szervezeti aktivista. 2018-ban az AFD 800.000 eurót biztosított a CCFD francia szervezetnek, mely az arab-izraeli konfliktusok egyoldalú palesztin narratíváját népszerűsíti, a Kultúra és Szabadgondolkodás Egyesülete (CFTA), gázai fiatalok számára nevelési célokra szolgál. 2019-re a CFTA elérte a negyedik oktatási és hatodik

---

³² Euronews (2016). Franciaország, a sztrájkok hazája, <https://hu.euronews.com/2016/05/26/franciaorszag-a-sztrajkok-hazaja> (Olvasva: 2021.11.26.)

közösségi központ elindítását, amit természetesen az AFD finanszírozott. Az NGO fejlesztési Központ (NDC), az AFD 8 millió eurós támogatást engedélyezett a NDC-k számára a Kelet-Jeruzsálem identitásáért és ellenálló képességéért folytatott fellépés (AJIR) elnevezésű projekt irányítására. 2020 novemberétől kezdve pályázatokat kér be a projektekre az NDC, erősen politizált támogatja a diszkriminatív kampányokat és elutasítja az Izraellel való normalizációt. 2008-ban az NDC finanszírozta a Palesztin NGO magatartási kódexet, a palesztin NGO-k finanszírozása mellett az AFD nyújt támogatást a politizáló Izrael-ellenes francia civil szervezetek számára a projektek megvalósításának érdekében. A Franciaország jeruzsálemi főkonzulátusa, 2016 óta nem közölte a civil szervezeteknek nyújtott támogatások részleteit, a helyi NGO-kat a PISCCA és a palesztin civil társadalom fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődéséhez hozzájáruló mikro projektek finanszírozása révén támogatja.³³

Franciaországban található meg a legjelentősebb muzulmán közösség Európán belül. Egy 2019-es Eurobarometer felmérés szerint a francia lakosság muzulmán tagja öt és kilenc százalék között mozoghat. Tehát az állampolgárok egy százalékát a zsidó közösség teszi ki. Franciaország számára nem új dolog az antiszemitizmus, zsidó közösségek elnyomása napjainkban is folyamatosan jelen van. Korunk egyik legválságosabb antiszemita megmozdulása az izraeli-palesztin viszályban merül ki.³⁴ Franciaország tekinthető a leginkább muzulmán országának, ha a francia lakosság arányait vesszük alapul. A muzulmán terror szervezetek célpontjaként szerepel Franciaország, a kormány tagja az IS (Iszlám Állam) elleni nemzetközi koalíciónak. A főváros pedig nem egyszer közreműködött szélsőséges iszlám elleni katonai akcióban. A muzulmán radikális képviselői többször hangoztatták és utasították követőiket a francia állampolgárok megtámadására. Franciaországban a legelterjedtebb a fiatalok körében az IS iránti érdeklődés és elragadottság, az unión belül. Szíriában és Irakban számos francia lakos harcolt az IS mellett, innen visszatérő katonák fenyegetést jelentenek az ország társadalmára. Marc Trévidic egy interjújában ismertette gondolatait, miszerint IS egyik főcélpontja csupán az ország földrajzi elhelyezkedésének helyzete. Közelebb fekszik el az iszlám állam főhadiszállásához, mint az Egyesült Államokhoz. Könnyebben indítanak támadásokat és dzsihádistákat Franciaországgal szembe.³⁵

---

³³ NGO Monitor (2021). France, <https://www.ngo-monitor.org/funder/france/> (Olvasva: 2021.11.27)

³⁴ Rónay Tamás (2021). Exportált zavargások – A zsidó-palesztin feszültség nem áll meg a határon, Népszava, https://nepszava.hu/3119760_exportalt-zavargasok-a-zsido-palesztin-feszultseg-nem-all-meg-a-hataron (Olvasva: 2021.11.27)

³⁵ De miért éppen Franciaország? (2016). Népszava, https://nepszava.hu/1100148_a-lakasbiztositasok-kiterjednek-a-jegveresre (Olvasva: 2021.11.26)

4.5.1. Az izraeli-palesztin példa

Franciaország elismeri a palesztin államot, ez a határozat erős szimbolikus aspektussal szolgál. A megakadt izraeli-palesztin békefolyamatok fellendítésének érdekében több állam is elismerte a palesztin államot.³⁶ Az izraeli-palesztin viszály 2021 eseményei alapján nemzetközi problémává nőtte ki magát. Az évtizedes ellentét a zsidók és palesztinok között, elindították az indulatok elszabadulását, Kelet-Jeruzsálem negyedének jogszerű elfoglalása ad indokot a felek összecsapására. A palesztinok kilakoltatása a negyedből, vallási kultúrájuk teljes földbetiprása és az izraeli rendőrség által teljes megsemmisítés zajlik a régióban. Ezekben az elnyomott helyzetekben a francia kormány mellett a civil szervezetek próbálják enyhíteni a károsult palesztin közösséget.³⁷ Azonban a palesztin NGO-k, mint például a Népi Front Palesztina Felszabadításáért (PFLP) Izraellel szemben terror szervezatként lett nyilvánítva ezzel is megnehezítve a palesztinok helyzetét a nemzetközi megítélésben. Azonban titokban tovább folytatták a PFLP nevében a tevékenységeiket céljaik előre mozdításának érdekében. Tagjairól azonban bebizonyosodtak terrorista tevékenységekben való rész vétele. A civil szervezeteknek olyan vádakkal kell szembe nézniük, mint a humanitárius segélyekre kapott támogatások valós felhasználása a terrorszervezetek működésére szolgált. Ezáltal Izrael teljesen ellehetetlenített öt másik NGO-t is, akik az izraeli hatóságokkal szembe mennek, izraeli büntetőeljárás alá kerülhetnek. A külföldi segítség nyújtás államok és szervezetek által teljesen kivitelezhetetlen lett, a palesztinok egyedül maradtak. Izrael döntésével azonban számos szervezet (Európai Unió, nemzetközi emberi jogi szervezetek, amerikai zsidó csoportok és a Palesztin Hatóság) kifejezte nem egyetértését és elítélte azt. Ezekben a helyzetben mikor egy nép ilyen fajta elszigeteltségnek van kitéve, ahol se világ államai se a civilszervezetek keze nem ér el hozzájuk mit lehet tenni? Nem áll meg az NGO-k munkája annak ellenére, hogy közvetlenül nem képes orvosolni a problémákat, továbbra is folytatja a valós probléma ismertetését világszerte, nemzetközi szervezetek bevonása és azok cselekvésre készítése.³⁸

---

³⁶ Elismerheti Franciaország a palesztin államot (2014). Euronews, <https://hu.euronews.com/2014/12/02/elismerheti-franciaorszag-a-palesztin-allamot> (Olvasva: 2021.11.27.)

³⁷ Pásztor Máté (2021). Az izraeli-palesztin konfliktus előzményei és okai, Euronews, <https://hu.euronews.com/2021/05/12/egyre-tavolabb-a-korabbi-izraeli-palesztin-bekemegallapodasoktol-az-elezodo-konfliktus-elo> (Olvasva: 2021.12.01)

³⁸ SL (2021.október). Izrael a terrorlistára tett hat palesztin NGO-t, Euronews, <https://hu.euronews.com/2021/10/23/izrael-a-terrorlistara-tett-hat-palesztin-ngo-t> (Olvasva: 2021.12.01)

4.5.2. Franciaországi NGO-k

A francia NGO-k nem csupán a muzulmán érdekképviseltek céljaira szolgálnak, hanem más tevékenységekre is bőven van példa, lentebb ismertetek néhány francia NGO-t.

- A Föld Barátai Franciaország, 1970-ben létrehozott környezetvédelmi civil szervezet. A francia ökológia mozgalom egyik legfontosabb szervezete.
- Survive, 1984-ben alapított civil szervezet, melynek célja a korrupció és az éhezés elleni küzdelem a harmadik világ országaiban. Kiáll a francia külpolitika megváltoztatása mellett Afrikában. Kutatásokat végez, kritikai elemzéseket és cselekvési módokat ajánl.
- Perce Neige Alapítvány, 2016-ban alakult, küldetése, hogy segítse a mentális betegségekben és fogyatékossággal érintett gyermekeket és felnőtteket. Elősegíti az orvosi és tudományos kutatásokat.
- SIPAR, 1982-ben alapított NGO, melynek célja a kambodzsai menekültek befogadása Franciaországban. Kambodzsában a hátrányos helyzetű lakossággal dolgozik az analfabetizmus ellen és az olvasási készségek fejlesztése. Mozdó könyvtárak bevezetése.
- Solidarites International, nemzetközi humanitárius civil szervezet, amely elkötelezett az ivóvízhez és higiéniahoz való általános hozzáférés biztosítása, valamint a konfliktusok, járványok és természeti katasztrófák által érintett emberek megsegítése mellett. Közvetlenül a helyszínen dolgozik, közvetlen segítséget nyújt a rászorulóknak.³⁹

5. A CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE A NEMZETKÖZI ÉLETBEN

5.1. Az NGO-ra leselkedő fenyegetések

Kuti Éva és Marschall Miklós összegyűjtötte a civil szervezeteket érő külső fenyegetéseket és támadásokat az elmúlt évtized során, nagy számban jelennek meg azok az országok, melyek a civil társadalom működését bénítják és ellehetetlenítik. Az eljárás során többféle mód lehetséges, támogatási, adópolitikai megszorításoktól indulva a jogi, szabályozási korlátozásokon keresztül egészen a civil résztvevők ostromolásáig vagy fizikai zsarolásig érhető. Az említettek adaptálása nem csak a fejlődő régiókban lévő országokban, poszt-szovjet térségben észlelhető. Megtalálhatóak az érett világ megrongálódott és érzékeny vált demokráciáiban. A negatív hatások nem csak a civilek célcsoportjára, az emberi jogokra,

---

³⁹ Global Peace Careers, 10 NGOs in France, <https://globalpeacecareers.com/magazine/ngos-in-france/> (Olvasva: 2021.11.26)

érdekképviseleti és nemzetközi segélyezési tevékenységekre van befolyással, ellenben a harmadik szektor teljes egészére kiterjed. Az önálló civil szervezetek megpecsételése egyből a civil szektor államosításához vezethet. Ez a végkimenetelt ajánlott észben tartani, azonban a bekövetkezésének esélyei csekélyek. Egy eltérő megfigyelés során arra az eredményre jutunk, a jövőben, hogy nem csak érdekérvényesítési és emberi jogi szektorban tevékenykedő civil szervezetre lesz hatással, hanem a civil szektorok további területeire is a növekedő kulturális, ideológiai és politikai szembenállása. Az ideológiák hovatartozásának kiszélesedésének ismertetése során a civil szervezetek megosztottsága egyre kézenfekvőbb, ami feszültséget kelt és apadni kezd a civil társadalomba vetett bizalom. Sokrétű és bonyolult folyamat a civil társadalom háttérbe szorulása, a szemben álló okozói a neonacionalizmus, az új autoriter rendszerek és a globalizációellenes erőfeszítések. A világi szinten érvényesülnek a trendek, amik kétségtelenül összefonódnak egymással. Azonban ha ezek után is ketté választanánk, és a két oldal nézetéből vizsgálnánk meg őket. Első oldal, népszerű államok többsége egyszerre nacionalista, autoriter és globalizációellenes, eltérő előfordulásban megjelenhetnek a világ bármely pontján. A másik oldal pedig a fentebb említett trendek hatása a civil társadalomra, azaz az adott civil szervezetek és finanszírozói eltérő reakció várnak el.⁴⁰

5.2. Az NGO-k szerepvállalása a nemzetközi életben

A Nyugat észre vette, hogy a civil szervezetek keresztül befolyásol és behatol más társadalmakba, és nem valószínű, hogy sebezhetővé teszi magát. A nem liberális demokráciák, az autoriter rendszerek és számos diktatúrának az első a védekezési technikáit a nyugati civil szervezetekkel szembeni védekezésre állították föl. Az USA is felállította a védelmét a kéretlen civil szervezetekkel szemben, titkosszolgálat beavatásával illetve lobbitevékenységek regisztrációhoz való kötelezése. Ez a felállás nem sokban tér el egy katonai művelettől, a harctéren az ellenfelek egymással szemben találják magukat a kidolgozott stratégiáikkal és összemérik ereiket. Törökországba az elnök, Erdogan, azokat a civil szervezeteket preferálja melyek például iskolák építését teremti meg Európában. Az állam kitűzési az elsődlegesek, ami jelen esetben Törökországban megegyezik az elnök politikai célkitűzéseivel. A klasszikus GONGO-k elnevezés szolgál a kormányzat által megalapított szervezetekre. A felépített iskolákban vallási tanítások folynak, melyek a Nyugaton teljesen idegen és megvetendő. A történelem során, volt idő mikor az államok Nyugat-Európában örömmel fogadták az

---

⁴⁰ Kuti Éva, Marschall Miklós (2020). A „Birodalom” visszavág? Defenzívában a globális „harmadik Szektor”, Társadalom és Állam, Civil Szemle 17.évf.1.sz.

országukba érkező arab vendégmunkásokat, akik elvégzik a munkálatokat a mecseteken, helyettük. Napjainkra ez a felfogás teljesen átfordult, iszlám terrorizmus szerves részét képezi mindennapoknak így megkövetelnek egy átfogóbb figyelmet fektetnek iskolák és mecsetekben folyó munkálatokra azok üzemeltetésére, honnan eredeztethető a szervezetek finanszírozása. A titkosszolgálatok első kézből kívánták megtudni mely iskolákban és mecsetekben éltették az iszlám ideológiákat. Ausztriában 2018-ban hat mecsetet kellett bezártatnia, bizonyítottan Erdogánt éltető eseményeket létesítettek, megfigyelhető a törökországi minisztérium foglalkoztatottai az NGO-k alapításával népszerűsítik ideológiai nézeteiket, a Korán nem ismeri el a demokráciát. A török civil szervezetek fentebb említettek alapján politikai küldetés céljából, gazdaságilag az anya országtól függő és számos akció is az ő nevükhöz fűződhet. A kémtévékenységek nem századunk szüleménye, más országok politikai eseményeinek beavatkozása már történelem kezdetén megtalálható volt. A legvitatottabb kérdések napjainkra nézve a következők, az Európai Unió megpuhításában milyen szerepet vállalnak az orosz állam finanszírozott NGO-k, Oroszországnak milyen befolyása volt az amerikai választásokra. Kína is védelemi pozícióba állt, a hongkongi mozgalmak háttérében amerikai civil szervezeteket vélt találni. Seregnyi amerikai NGO demokrata és republikánus pénzügyi forrásokkal bír, azonban további akadály az említett NGO-k amerikai érdekltként politizál. Ezekre szolgál például a következő szervezetek, Nemzeti Demokrácia Alapítvány (NED), a Human Rights Watch, a Nemzeti Demokrata Intézet a Nemzetközi Kapcsolatokért (NDI) és a Nemzetközi Republikánus Intézet (IRI). A felsorolt szervezetek a 2019-es hongkongi eseményekig jelen voltak a nemzetközi életben viszont amint az amerikai elnök aláírta a védelmi szerződést a hongkongi demokráciáról, a kommunista Kína addig tűrte az NGO-kat. Ezt követően ellehetetlenítette a civil szervezeteket azzal indokolva, hogy a szervezetek szimpatizálnak a szeparatista törekvésekkel, felbujtóak, erőszakos bűncselekményre buzdítanak és a káosz keltés a fő céljuk. Ezek a vádak megcáfolása számunkra elhanyagolható, ellenben tökéletes rávilágít a civil szervezetek tevékenység háttérében meghúzódó politikai együttműködéssel támogatott kulturális-kolonizációs érdekekre. Valódi kérdés abban fogalmazódik meg, miszerint ténylegesen a pártok állnak az említett civil szervezetek mögött, ezáltal nem minősülnek ezek is GONGO-ká? Az NGO-k szemszögéből figyelve napjaink világpolitikai alakulásait, észrevehető a nyugatos és nem nyugatos, illetve a terrorizmust preferáló civil szervezetek ezek jelentős lépéseket tesznek meg a világbefolyásoló szereplővé fellépni. Ebben a megközelítésből levonva az NGO-k nemzetközi életben való szerepvállalásuk igen hatalmas és komplex, a nemzetek politikai életének befolyásában sorsdöntő szerepet képviselhetnek. Ezzel ellenben

azonban pillanatok alatt elidegeníthetik és elvághatják a nemzetközi életbe való bekapcsolódásba, felsőbb nemzeti szervek illetve államok által.⁴¹

5.3. A NGO-k jövőképe

Korunk jövőképe alakulásának hatalmas befolyásoló tényezője a COVID-19 világjárvány, amely a rövid távú jövőre alkotott képeit is teljesen felrúgták. Egészségügyi válságként indult, ami gyorsan emberi és társadalmi-gazdasági válsággá vált. Alapvető fontosságú, hogy a közelmúltban elért eredmények a lehető legnagyobb mértékben megvédésre kerüljen. A COVID-19-ből való átalakító jellegű kilábalásra kell törekedni, amely kezeli a válságot, csökkenti a jövőbeli potenciális válságok kockázatát, és újraindítja a 2030-ig tartó cselekvési évtized során megvalósításra irányuló végrehajtási erőfeszítéseket. A világjárvány világszerte számos NGO működését fenyegeti, pénzügyi kihívásokkal kell szembenézniük. A válság helyzet fennállása során kirajzolódnak a gyengeségek, és rávilágítanak a szervezeti struktúrákra, amelyekkel foglalkozni kell. Mégis figyelemre méltó, hogy egyes NGO-k a nehézségek ellenére továbbra is virágoznak. Próbáljunk eltekinteni az adott válság befolyására a civil szervezetek jövőképebe, mit foglalna meg a 10 éves tervében egy civil szervezet? Milyen célokat fogalmazna meg? Milyen célokat állít maga elé 2030-ra? Nagy általánosságba véve a civil szervezeteket, megfogalmazódtak a legfontosabb célok a jövőre nézve. A globális célok és a fenntartható fejlődés 2030-as menetrendje a szegénység és éhezés felszámolása, az emberi jogok mindenki számára történő megvalósítására, a nemek közötti egyenlőség és minden nő és lány szerepének megerősítése, valamint a bolygó és az adott természeti erőforrásainak tartós védelmére törekedne. Napjainkra már sok helyen történt előrelépés, azonban összességében a célok elérése érdekében tett intézkedések még nem haladnak a szükséges sebességgel és mértékben. 2019-ben az ENSZ főtitkára a társadalom minden szektorát felszólította, hogy mozgósítson az évtizedes cselekvés jegyében legalább három szintet. A globális cselekvés a fenntartható fejlődésű célok nagyobb vezető szerepének, több forrásának és okosabb megoldásoknak a biztosítására. A helyi cselekvés, a szükséges átállások, a kormányok, a városok és helyi hatóságok politikáiban, költségvetéseibe, intézményeibe és szabályozási kereteibe való beágyazására. Az emberek cselekvése, többek között a fiatalok, a civil társadalom, a média, a magánszektor, a szakszervezetek, a tudományos élet és más érdekelttek részéről, hogy megállíthatatlan mozgalmat hozzanak létre a szükséges átalakulások érdekében.

---

⁴¹ Zsolt Péter (2020). Az NGO-k szerepe napjainkban: Az informális politika fő faktorai, Társadalom és Állam, Civil Szemle 17.évf. 1.sz (o.59-61.) a jogi

A cselekvés évtizede, mozgósít mindenkit, mindenhol. A globális célokhoz kapcsolódó megállíthatatlan erő létrehozásán fog dolgozni. Azonosítani fogja a kockázatokat annak érdekében, hogy senki se maradjon le. Ehhez mindenkinek cselekednie kell, egyénileg és közösen, helyi és globális szinten. Sürgősséget és ambíciót követel meg, a mi generációnkra van bízva a mélyszegénység megállítása, az éghajlatváltozás elleni verseny megnyerése, és legyőzi az igazságtalanságot és a nemek közti egyenlőtlenségeket felszámolja. Felelősségre vonja a vezetőket, és rámutat arra, hogy mi lehetséges, ha a cselekvés eredményeket hoz. Az ötletekből megoldások születése, rávilágít azokra a megoldásokra, amelyek bővítik a hozzáférést, és megmutatja az ötletekben rejlő lehetőségeket. Ösztönözni kívánja a fenntartható innovációt, a pénzügyi befektetéseket és a technológiát, miközben teret nyújt a közösségekben és városokban a fiatalok vezető szerepének.⁴²

ÖSSZEGZÉS

Dolgozatom végére érve megfogalmazódott a felvetésem a civil szervezetekről, ami alapján kijelenthetjük, hogy a nemzetközi szervezetek hozzájárulnak az államokon túlnyúló összetartás elérésében. Számos kérdés megválaszolása után jutottam az eredményre, a felhasznált szakirodalom segítségével.

A dolgozat során a legfontosabbnak és célravezetőbb kérdéseinek számítottak a következők, a civil szervezetek az unió kapcsolatának alapjainak lefektetésének alatt felmerülő kérdés, a civil szervezetek önállósága és identitása hogyan marad fent az unió támogatása közben. Az Unió törekszik a szervezetek egyéniségeire és megőrzi azokat. Második kiemelésre szolgáló kérdés pedig a dolgozat vége felé közeledve az izraeli-palesztin viszály folyamán kialakuló NGO-k ellehetetlenítése a nemzetközi életből, ebben a helyzetben mit tehetnek a civil szervezetek. Ennél a példánál egy olyan padhelyzet kerül megvilágítás alá, ami által a civil szervezetek kevésbé ismert oldalát is megfigyelhettem.

A téma megvizsgálása, szekunder kutatása alatt a következő megállapítások szolgálnak eredményként dolgozatomban, a szervezetek tevékenysége nem áll meg az Európai Unió

---

⁴² Decade of Action (2020). Ten years to transform our world, <https://www.un.org/sustainabledevelopment/decade-of-action/> (Olvasva:2021.12.03.)

határánál, az NGO-nak egymással és együtt kell tevékenykedniük, szerepvállalásuk elképesztően fontos a modern demokráciában.

A dolgozatomban kitértem az Európai Unió és a civil szervezetek kapcsolatára, a két fél közötti kapcsolati folyamatok alakulása kihat a nemzetközi kapcsolatokra. Ezáltal a felek közti kapcsolat pozitív irányba történő elmozdulásának érdekében összegyűjtöttem javaslatokat, ami az EU és az NGO-k kapcsolatának szorosabb együttműködését eredményezheti.

1. a civilszervezetek munkájának elismerése egy magasabb szinten, amit bizonyos kampányokkal támaszt alá
2. az EU folyamatos figyelemmel kísérése a szervezetek által
3. az információgyűjtés, a kölcsönös adatok ismerete a két fél közt.
4. tréning-programok szervezése a civil szervezetek megismertetésének céljából mind Európán belül és azon kívül
5. technikai fejlődés elősegítése
6. állandó információáramlás, az NGO és EU szervei közt

Ezek a javaslatok másnévvel, ajánlások a két fél a közötti alapismeretek, megértéséért és elfogadásáért szolgálnak.

A migrációs válság eseményei, ami példaként szolgál dolgozatomban. Eredményeiként elmondható, hogy a civil szervezetek a nemzetközi életben aktívan szerepelnek. Számos nemzetközi szinteken lévő probléma megoldásában segédkeznek a lokális problémák mellett.

A tanulmányom alatt bebizonyosodott az NGO-k fontossága és hatásuk a nemzetközi kapcsolatokra kiterjed. Ezek alátámasztására szolgálnak akár a politikai életben betöltött szerepük, ahol az államok mellett azonos befolyással bírnak.

Konklúzióként, elismerhető az a felismerés miszerint a civil szervezetek fennállása mögött, a közösen kitűzött célokat egyszerűbb, hatékonyabb és gyorsabb együtt megvalósítani.

IRODALMIJEGYZÉK

Szakirodalmak

Ambrus Jenő et al.(2018). Diplomáciai Lexikon A Nemzetközi Kapcsolatok Kézikönyve Budapest Éghajlat Könyvkiadó (old.152)

Bíró Endre (2002). Nonprofit szektor analízis. EMLA: Budapest, (o.19)

Czike Klára, Bartal Anna Mária (2005). Önkéntesek és nonprofit szervezetek, Civilitas Egyesület, Budapest (o.31-32.)

Csefkó Ferenc (1999). Kisebbségi önkormányzatok Magyarországon, MTA Kisebbségkutató Műhely, Budapest (o.24-25)

Dr. Szabó Máté (2004). Európai környezetpolitika, európai civil társadalom, Budapest (o.8-10,14-19)

Fidrich Róbert (2002). Globalizáció és Környezet, MTVSZ

Giddens, Anthony, (1990). The consequences of Modernity. Polity Press, Cambridge (o.64.)

Kákai László (2009): Kik is vagyunk mi? Civil szervezetek Magyarországon, Pécs (o.10-11., 16-23., 25-28.)

Krimmer, Holger; Priemer, Jana (2013): ZiviZ-Survey 2012. Instrument und erste Ergebnisse, Berlin (o.17-39)

Kuti Éva, Marschall Miklós (2020). A „Birodalom” visszavág? Defenzívában a globális „harmadik Szektor”, Társadalom és Állam, Civil Szemle 17.évf.1.sz.

Külügyi Szemle (2007). Thierry de Montbrial: A „nemzetközi rendszer”: megközelítések és dinamikák

Orosz Tímea (2019). A német civil társadalom. Tendenciák és történelmi következmények a német nyelvterületen, Polgári szemle, 15.évf. 4-6.szám (o.340-360)

Szalai Anikó (2019). Államközi Kapcsolatok, Szeged, Iurisperitus Kiadó. (o.92-96,100-101)

Varga Gergely - A vesztfáliai szuverenitás érvényessége a nemzetközi kapcsolatokban, Nemzet és Biztonság 2015/1. szám (o.30-38)

Zsolt Péter (2020). Az NGO-k szerepe napjainkban: Az informális politika fő faktorai, Civil Szemle 17.évf. 1.sz (o.56-59.,59-61.)

Online tartalmak

A globalizáció fogalma, folyamata. A globális világ kihívásai és ellentmondásai,

<http://tkbg.hu/tananyagok1/12/globalizacio.pdf> (Olvasva: 2021.10.22)

Civil Társ, Trust Program iroda, Elméleti kérdések, <http://civiljogok.hu/tudastar/civil-jovokep>

(Olvasva: 2021.11.16.)

Decade of Action (2020). Ten years to transform our world,

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/decade-of-action/> (Olvasva:2021.12.03.)

De miért éppen Franciaország? (2016). Népszava, https://nepszava.hu/1100148_a-lakasbiztositasok-kiterjednek-a-jegveresre (Olvasva: 2021.11.27.)

Elismerheti Franciaország a palesztin államot (2014). Euronews,

<https://hu.euronews.com/2014/12/02/elismerheti-franciaorszag-a-palesztin-allamot>

(Olvasva:2021.11.27.)

Franciaország, a sztrájkok hazája (2016). Euronews,

<https://hu.euronews.com/2016/05/26/franciaorszag-a-sztrajkok-hazaja> (Olvasva: 2021.11.26.)

Global Peace Careers, 10 NGOs in France, <https://globalpeacecareers.com/magazine/ngos-in-france/>

(Olvasva: 2021.11.26.)

Global Peace Careers, 10 NGOs in Germany, <https://globalpeacecareers.com/magazine/ngos-in-germany/>

(Olvasva: 2012.11.26.)

Hahner Péter. Történelmi Magazin, Rubiconline,

<http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/a-vesztfaliai-beke> (Olvasva: 2021.03.23.) 1.1-1.4 alapján

Hámori Nagy Zsuzsanna. (2012). Vesztfália: Emlékezés vagy feledés? Világtörténet,

https://tti.abtk.hu/images/kiadvanyok/folyoiratok/vil%C3%A1gt%C3%B6rt%C3%A9net/vt_2012_1-2/001-014_hamori-nagy.pdf (Olvasva: 2021.04.03)

Israel, B. (2017) Miért nélkülözhetetlenek a demokráciában a civil szervezetek?

<https://www.liberties.eu/hu/stories/miert-nelkulozhetetlenek-demokraciaban-civil-szervezetek-szamonkerhetoseg/11727> (Olvasva: 2021.11.14.)

Magdalena Rojo (2021). Refugees an asylum, German NGO saves migrants from drowning in the

mediterranean,<https://www.fairplanet.org/story/german-ngo-saves-migrants-from-drowning-in-the-mediterranean/> (Olvasva: 2021.11.23.)

NGO Monitor (2021). France, <https://www.ngo-monitor.org/funder/france/> (Olvasva: 2021.11.27)

Pásztor Máté (2021). Az izraeli-palesztin konfliktus előzményei és okai, Euronews, <https://hu.euronews.com/2021/05/12/egyre-tavolabb-a-korabbi-izraeli-palesztin-bekemegallapodasoktol-az-elezodo-konfliktus-elo> (Olvasva: 2021.12.01)

Rónay Tamás (2021). Exportált zavargások – A zsidó-palesztin feszültség nem áll meg a határon, Népszava, https://nepszava.hu/3119760_exportalt-zavargasok-a-zsido-palesztin-feszultseg-nem-all-meg-a-hataron (Olvasva: 2021.11.27.)

SL (2021. október). Izrael a terrorlistára tett hat palesztin NGO-t, Euronews, <https://hu.euronews.com/2021/10/23/izrael-a-terrorlistara-tett-hat-palesztin-ngo-t> (Olvasva: 2021.12.01)

Történelem 8., III. Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése. https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_8/lecke_03_024 (Olvasva: 2021.10.28.)

Wéber Balázs (2021). Még könnyebbé tenné a bevándorlást az új német kormány, privatbankar.hu gazdasági hírportál, <https://privatbankar.hu/cikkek/makro/meg-konnyebbe-tenne-a-bevandorlast-az-uj-nemet-kormany.html> (Olvasva: 2021.11.23.)

NYILATKOZAT

Alulírott BAGI BERILL büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2012 év 12 hónap 6 nap

.....
hallgató aláírása

Nyilatkozat a szakdolgozat státuszáról (nyilvános, bizalmas)

Alulírott BAGI BERILL (Neptun kód: BIGSDU) a, A civil szervezetek szerepe a nemzetközi életben című szakdolgozatommal/záródolgozatommal (továbbiakban mű) kapcsolatban az alábbiakról nyilatkozom:

- Kijelentem, hogy a mű BGE Dolgozattár repozitóriumába való feltöltésével más jogát nem sérttem. Tudomással bírok arról, hogy az Egyetem a szerzői jogok meglétét nem ellenőrzi.
- Nyilatkozom, hogy a mű *(a megfelelő rész aláhúzendő)*
  - a bizalmas
  - a nyilvánosság számára hozzáférhető.
- Tudomásul veszem, hogy
  - szerzői jogvétség esetén az Egyetem az érintett dokumentum elérhetőségét a szerzői jogvétség tisztázása idejére átmenetileg korlátozza,
  - szerzői jogvétség esetén az érintett művet a Repozitórium adminisztrátora a Repozitóriumból haladéktalanul eltávolítja,
  - amennyiben a dolgozatomat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszem, az egyetem a dolgozatot az interneten a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi. Hozzájárulásom – szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – nem kizárólagos és időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Kelt: 2021.12.06.

-----
hallgató

s.k.